

Št. 150

**NOVEMBER
2018**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI ULICE

#150

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Kulturna urednica:

Mirjam Gostinčar

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Mirjam Gostinčar

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj,

Žiga Novak, Monika Buhančič - Biba, Barbara Pišlar, Jasmina Memić,

Špela Blatnik, Diego Menendes

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Rade Nikolič, Janne Karlsson, Ban, Leah Artist Mihalič

Ovitek:

Nada Žgank (fotografija), Križar

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,

v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 128

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

JE REVŠČINA PROTIUSTAVNA?

foto: osebni arhiv

S 15. oktobrom je na Madžarskem stopil v veljavo nov zakon, ki z ustavo prepoveduje brezdomstvo. Bere se: »Stalno prebivališče na javnih površinah je prepovedano.« Če poenostavim, oseba, ki denimo sedi ali leži na ulici z razprostrto osebno lastnino, predstavlja brezdomski življenjski stil. Ni posebej težko predvideti brezpredmetnih policijskih akcij preverjanja kršitve ustave med vrstami »navadnih civilistov«. Je prva država na svetu, ki je šla s kriminalizacijo revščine v takšno skrajnost. Tudi ljudje, ki do brezdomnih nimajo prav veliko razumevanja, se bodo verjetno lahko strinjali z mnenjem, da ta prepoved krši osnovne človekove pravice. Madžarska vlada sicer trdi, da bodo s tem prijemom rešili mnoga življenja ...

Sicer ni dvoma, da imajo na Madžarskem – predvsem v Budimpešti – z brezdomstvom velike težave, s tem problemom se ubada praktično cel svet, pa ga ne more zadovoljivo rešiti. Torej, denimo, da ste brezdomni in vam policija izreče ukrep odhoda v zavetišče. Če se na ukaz odzovete negativno, imajo vsa pooblastila, da vas pošljejo na prisilno delo. Seveda nimajo v mislih *lagerja* ali *gulaga*, čeprav se zadeva sliši v okviru teh dveh pojmov. V tem primeru je mišljeno družbeno koristno delo. Če odklonite, vas imajo vso pravico priprejeti in po večkratnem kršenju po pospešenem sodnem postopku tudi zapreti. In zdaj pride na vrsto še ena plat tega bizarnega zakona. Policija lahko zapleni in/ali uniči osebno lastnino brezdomnih, te pa lahko terjajo za stroške postopka. Seveda, z vsem bogastvom, ki ga zaslužijo na ulici – kot na žalost meni del javnosti –, bodo lahko plačevali kazni, stroške postopkov ... Zakaj si ne bi z vsem tem zaslužkom najeli kar stanovanja? Revščina je torej v madžarskem primeru danes brez kančka dvoma protiusstavni zločin (na tem mestu bi še poudaril, da je pri nas denimo brskanje po smeteh prekršek, ki vas lahko udari po žepu za celih 800 evrov). Toda, vrnimo se na Madžarsko.

Poročilo Evropskega parlamenta Madžarski sporoča, da je jasen primer kršenja ustavnih načel in temeljnih vrednot EU, zakon je sprožil tudi mnoge mednarodne kritike in proteste. Madžarska vlada se brani, da bodo brezdomne z novim zakonom obvarovali pred zmrzaljo, v zavetiščih pa jih bodo pričakali topel obrok, topla obleka, zaposlitvene možnosti in svetovalci socialnih služb. Pa je res tako? Po ocenah naj bi nastanitvene kapacitete v zavetiščih pokale po šivih, civilna družba ocenjuje, da je teh več kot polovico premalo, zato so mnoga zavetišča po tleh preprosto razprostrla vzmetnice in še bolj skrčila osebni prostor, primanjkuje tudi usposobljenega osebja. V takšnih razmerah je težko vzdrževati čistočo in red, brezdomni poročajo, da so zavetišča tudi polna uši, skratka rajši naj bi živeli na ulici kot v omenjenih razmerah.

V vsakem primeru je treba počakati, da dobimo več informacij. Trenutno lahko le špekuliram o uveljavljanju policijskih pooblastil, možnih racijah ... o dejanski implementaciji zakona pa bomo izvedeli več – in o tem poročali – v prihodnosti. Še vedno pa v Budimpešti potekajo demonstracije proti kriminalizaciji brezdomstva in revščine. Demonstranti med drugim na mestih, kjer se zadržujejo brezdomni, ležijo na kartonih, v središču mesta vihtijo transparente »revščina ni zločin«, v ospredju pa je volonterska organizacija aktivistov »Mesto je za vse« (A Város Mindenkié), ki že mesece protestira proti nepravilnemu zakonu, v osnovi pa se bori za stanovanjske pravice in socialno enakost. Leta 2010 je organizacija obiskala tudi naše društvo. Bo revnim v prihodnje morda prepovedano tudi zboleti? »Power to the people.«

Jean Nikolič

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 SLIŠANJE GLASOV
- 5 PETA KOLUMNA
- 7 IZSEK ČASA – ZGODOVINSKA RUBRIKA
- 7 POPOTNICA
- 8 VSI SMO ODVISNIKI
- 9 TATU ZGODBA
- 10 TEHNOLOGIJA SOČUTJA
- 11 CESTNA FILOZOFIJA
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 12 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 15 ŠTAJERSKA STRAN
- 16 ČE VAM ŽIVLJENJE PONUJA LIMONE, SI IZ NJIH
NAREдите LIMONADO
- 16 SWING
- 17 TABU TEMA. DO KDAJ ŠE?!
- 18 LIKOVNO-POETIČNA STRAN
- 19 ŽIVLJENJE V POZABLJENIH KRAJIH ISTRE
- 20 GOSTUJOČA KOLUMNISTKA
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 23 PO ŠTIRIDESETIH LETIH PANKA
- 23 LUDSKA KUHA
- 24 IZZA REŠETK
- 26 RAZVEDRILLO
- 26 SMS KOMENTARNICA
- 27 GIACOMOV FOTO KOTIČEK
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 KRIŽANKA

To sem jaz:

ALJOŠA

Foto: osebni arhiv

Diplomiral sem na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani z matematičnim modelom planiranja v podjetju z uporabo linearnega programiranja.

Po praksi v tujini sem se zaposlil na inštitutu ITEO, kjer sem razvil izvirno metodologijo napovedovanja potrošnje, objavljeno v Ekonomski reviji in Bulletin scientifique. Druga zaposlitev je bila v skupnih strokovnih službah SOZD Kemija. Tu sem razvil lastne algoritme uspešnosti, katerih praktične rezultate je takratni predsednik SOZD koncerna namenil kot zaupne v izključno uporabo generalnim direktorjem članic koncerna. Tretja zaposlitev je bila kot vodja marketinga v Titanu Kamnik, kjer sem z dvema sodelavcema Instituta Jožef Stefan soavtor evropskega patenta, za katerega smo imeli delujoči prototip elektronske ključavnice Titantronic. Zaradi bolezni sem bil invalidsko upokojen (»... kdor je od svoje bolezni bolan, ni bo'len.« Laozi: Daodedžing, 71. izrek).

Vseskozi sem pisal pesmi in misli in imam objavljeni dve knjigi, obe v samozaložbi, obe registrirani v NUK – BIT, pesmi in misli, Ljubljana, 1984, in BIVANJA (CD, elektronska knjiga), pesmi, misli, zgodbe, Ljubljana, 2009. Prva je na voljo v knjižnicah, druga pa je na voljo za knjižnično branje v NUK. Odlomke iz druge knjige sem objavljaj največkrat v celjskih Vsesledjih, kar je tudi zavedeno v evidenci NUK. Redno sem nastopal na pesniškem maratonu vsako leto ob svetovnem dnevu poezije (21. marca) v KUD France Prešeren, dokler je obstajal, pozneje pa na prireditvi Mlade rime na Metelkovi v Menzi pri koritu. Letos sem nastopil na celodnevni prireditvi Svetovni dan poezije v Pritličju na Mestnem trgu 2 v Ljubljani.

Z bivanjem v Zavodu PRIZMA Ponikve, Bivalna enota 5, Mengeš, sem zelo zadovoljen, saj se čutim v bivalni enoti z opravljanjem dnevnih dežurstev in vodenjem dnevne telovadbe za koristnega člana te naše »male komune« in družbe nasploh. Vsak dan tudi prodajam časopis Kralje ulice, kar mi ob sicer borni žepnini občutno prav pride in sem tudi zato (predvsem pa zaradi objav mojih pesmi) izredno hvaležen društvu KU, da lahko opravljam to delo. Tudi v lokalnem glasilu, mesečniku Mengšan, so mi že dvakrat letos objavili po dve moji pesmi, v Kulturnem domu Mengeš, pa sem imel dvakrat raztavo svojih slikarskih del, slikanje je tudi moj hobi.

V bodoče (»Dolgost življenja našega je kratka ...« F. Prešeren,) bi želel najti založnika, ki bi skupaj z mano uredil, zbral in izbral moje delo in ga izdal v knjižni obliki.

KAOS

*Mladenič Kaos,
slep in gluha spregleda in
zasliši in umre (od reda).*

Aljoša Rode

OBISK PRI LUDRUGI V ZAGREBU

Konec septembra smo obiskali društvo Ludruga v Zagrebu. Za tiste, ki jim je hrvaščina tuja, naj pojasnim, da se to ime lahko bere kot zlepljenka dveh besed, in sicer luda udruga ali po slovensko noro društvo. Društvo smo obiskali zato, ker se nam je zdelo, da je po svojih dejavnostih zelo podobno projektu Slišanje glasov, ki se je doslej razvijalo pod okriljem društva Kralji ulice.

Naš obisk je trajal dobri dve uri in pogovarjali smo se z Vlatko Ročić Petak in Ksenijo Kapelj, predsednico in podpredsednico društva. Po pogovoru smo se zunaj za hip srečali s kakimi 20 člani_cami dveh skupin, ki so se ravno zbirali k rednemu tedenskem sestanku, in sicer ena skupina oseb, ki imajo lastno izkušnjo psihiatričnih diagnoz in obravnav, ter druga skupina svojcev, prijateljev in podpornih oseb, ki pa niso bili nujno povezani z osebami iz prve skupine. Uradni naziv prve skupine je »Strokovnjaki iz izkušnje«, druge pa »Od sotrpinov do sopotnikov«, kar se v hrvaščini sliši kot duhovita besedna igra (»Od supatnika do suputnika«). Vse skupaj pa se je dogajalo v prostorih nekakšne krajevnosti skupnosti, ker Ludruga sicer nima lastnih prostorov. Tale moj prispevek torej temelji na dvournem pogovoru, kar gotovo ni zadostovalo za poglobljeno razumevanje Ludruge. Gre bolj za nepopolne informacije in vtise s kratkega obiska.

Ludruga je nastala leta 2012, ko je Adi Hasanbašić obiskoval več zagrebških bolnic za duševne bolezni, da bi tam našel ljudi, ki bi želeli sodelovati pri projektu ustvarjanja radijske oddaje z naslovom »Ljudnica u eteru« (na zagrebškem Radiu študent), ki bi jo pripravljale in vodile osebe s prvoosebni izkušnjami. Več bolnic je odklonilo sodelovanje, dve pa sta pristali, in tako se je oblikovala skupina ljudi, ki so pripravljali te oddaje, ki jih ustvarjajo še danes. Ob ustvarjanju te oddaje se je oblikovala skupina ljudi, ki je nato ustanovila Ludrugo.

Kot sta nam povedali Vlatka in Ksenija, je ključna dejavnost društva facilitiranje podpornih skupin. Domnevam, da se tam, podobno kot pri slovenskem projektu Slišanje glasov, ljudje redno srečujejo, tam se ustvarjajo kultura društva in medosebne vezi, ki prinašajo veselje in izzive in omogočajo kontinuiteto delovanja. Tam se ustvarja zaupanje in se krešejo ideje. Če sem prav razumel, obstajata dve taki skupini v Zagrebu ter po ena v Splitu in Zadru. Delo v teh skupinah Ludruga na svoji domači strani opisuje takole: »Dobrodošel je vsak, ki je pripravljen deliti svoje misli, občutke in vprašanja, ki ga mučijo, ne glede na to, ali ima diagnozo ali ne, in ne glede na to, ali jemlje zdravila ali ne. Skupina je varno, zaščiteno mesto, kjer je mogoče, če kdo to želi, z drugimi deliti svoja doživljanja, aktivno poslušati in tako podpirati druge člane. Za nas je zelo pomembno ustvariti občutek enakopravnosti med udeleženci, in po tem se skupine medsebojne podpore razlikujejo od psihoterapevtskih skupin. Na naših skupinah ni psihološkega svetovanja, ampak ljudje, ki imajo podobne življenjske izkušnje, te delijo drug z drugim. Skupinske procese usmerja facilitator, čigar naloga je ustvariti varno in strpno okolje, v katerem bodo udeleženci imeli enako prostora in časa, da se izrazijo.«

Društvo je razmeroma močno v pripravi medijskih gradiv. Izdali so isti knjižici Willa Halla kot kasneje tudi Kralji ulice,

to sta *Prijateljstvo je najboljšo zdravilo* ter *Vodnik za opuščanje uporabe psihiatričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanja škode*, ter prevedli in podnaslovili štiri filme Daniela Macklerja, ki je potem tudi večkrat obiskal Zagreb. Teh filmov v Sloveniji še nismo prikazovali.

Med drugimi dejavnostmi društva je veliko okroglih miz in podobnih javnih dogodkov ter tudi živahna gledališka dejavnost, ki se po mojem občutku močno naslanja na tradicije gledališča zatiranih. Opazni sta tudi njihova kulturna dejavnost, predvsem preko medija fotografije, ter izobraževalna dejavnost.

Vlatka in Ksenija sta nam povedali, da sodelujeta pri izvajanju šolskega programa srednje medicinske šole pri predmetu, ki se ukvarja z zdravstveno nego v zaščiti duševnega zdravja. V okviru tega predmeta prihajajo celo leto na društvo majhne skupine dijakov 4. letnika (po okoli 10) in se udeležujejo devetih delavnic na temo sprejemanja drugačnosti, aktivnega poslušanja in komunikacije, odnosa do sebe in duševnih stisk mladih. Ta dejavnost je del projekta »Duševno zdravje v skupnosti – terapija po meri človeka«, ki ga finančno podpira mesto Zagreb.

Društvo se po svoji temeljni naravi nagiba k razvoju vrstniškega podpornega dela. Na to temo so sodelovali v Twining projektu z Nizozemsko, na osnovi katerega je nastal njihov projekt »Mobilni tim za psihosocialno podporo v skupnosti«, ki ga sedaj finančno podpira hrvaško Ministrstvo za demografijo, družino, mlade in socialno politiko. Kot sta povedali naši gostiteljci, je bila s tem projektom formalizirana dejavnost, ki je v društvu dejansko že ves čas potekala, namreč neformalna vzajemna podpora med člani društva. Ta poteka tako, da se ob kriznih obdobjih posameznikov znotraj mreže članov aktivirajo drugi posamezniki ali skupine, ki spremljajo, obiskujejo in se družijo s članom v krizi, dokler je to potrebno. Drugi del projekta pa obsega odzivanje na klice »na pomoč« še neznanih oseb v duševnih stiskah (ali njihovih bližnjih). Ljudje jih namreč v takšnih stiskah kličejo, potem pa jih mobilni tim Ludruge obišče na domu in jim tam nudi podporo. Ti timi so praviloma sestavljeni iz ljudi z lastno izkušnjo in se oblikujejo glede na oceno, kdo bi bil lahko najprimernejša oseba za nudenje podpore posameznim klicalcem. Projekt ima organizirano redno supervizijo s strani psihiatra in s strani psihoterapevtke. Moj vtis je bil, da zagrebška psihiatrija v razmeroma veliki meri sprejema in podpira dejavnosti Ludruge oziroma da se situacija počasi izboljšuje, čeprav obe sogovornici tudi nista skoparili s kakimi kritičnimi besedami o odzivih uradne psihiatrije.

Moja ocena je, da se lahko od Ludruge v Sloveniji, tako v institucionalni psihiatriji kot v nevladnem sektorju, veliko naučimo. Društvo mi je delovalo zelo odprto, kar se je videlo tudi po tem, da so nas takoj povabili, da kot gostje prisostvujemo še srečanjem obeh njihovih podpornih skupin. Povabilo je odprto tudi za vnaprej.

Bojan Dekleva

TIM BUČAR – APERTOV SINDROM ZAME NI IN NE SME BITI OVIRA

Rad bi vam predstavil zgodbo Tima Bučarja, ki boleha za redko gensko boleznijo – Apertovim sindromom. Značilnosti so spremembe v razvoju kosti lobanje in obraza ter zaraščanje prstov na rokah in nogah. Dobila sva se kar na našem društvu. Prišel je nasmejan in poln zanos. Življenja brez Apertovega sindroma ne pozna, saj se je z njim rodil, zaradi njega si zatorej ne beli glave. Ima svojo vizijo in svoje življenje, več o tem v nadaljevanju.

Kakšne spomine imaš na otroštvo? Ti je bilo zaradi bolezni težje v svoji okolici?

Do konca drugega razreda sem obiskoval običajno osnovno šolo, nato pa OŠ z enakovrednim programom, prilagojeno za invalide v Kamniku. V vsem tem času nisem imel slabih izkušenj. Otroci so me dobro sprejeli. Že kot mlad fant sem ugotovil, da je pomembno, s kom komuniciram. Vedno sem vsem tudi jasno povedal, da sem se tak rodil oziroma da nisem imel nesreče in da tu ni pomoči. Z Apertovim sindromom sem se že zgodaj sprijaznil, življenja zdravega človeka nisem nikoli poznal.

Imel si petnajst težkih operacij, katera je bila zate najpomembnejša?

Življenjskega pomena je bila operacija zraščene lobanje, ker drugače možgani ne bi imeli prostora za rast, in operacija, kjer so mi vstavili drenažno cevko, ki odvaja odvečni likvor iz možganov v predel trebuha, brez teh dveh operacij bi umrl.

Kakšne so tvoje omejitve, bi kaj sam izpostavil?

Ne morem dvigovati težkih stvari, imam težave s pincetnim oprijemom, ne morem dolgo hoditi, ker me bolijo podplati (zaradi deformacije stopal), hitro se utrudim, potrebujem veliko spanca, pri nekaterih opravih potrebujem pomoč ... Rad bi izpostavil, da smo tudi mi ljudje, ni se nas treba bati, ker izgledamo drugače, ker smo morali življenje prilagoditi na sebi primeren način. Ljudje včasih po nepotrebnem name kažejo s prstom. Naj še dodam, da v Sloveniji osebno poznam le osem oseb z enakim sindromom.

Želiš si postati podjetnik ...

Sicer sem v CIRIUS-u Kamnik z odliko končal triletno računalniško šolo, vendar me to delo preveč ne zanima. Biti podjetnik oz. samozaposlen ni več le želja ali ideja, zadeva se postopoma razvija. Doma smo odprli Zavod za razvoj socialne vključenosti, Odprte karte, ki mi omogoča občasno legalno delo. Imam zastavljene cilje in krog ljudi, ki me podpira. Ker mi decembra

poteče pogodba o zaposlitvi, si v okviru zavoda želim redne zaposlitve. Na raznih prireditvah tako pečem palačinke, tam bi rad mešal tudi smutije, kosim travo in še kaj.

Te država kot invalida želi videti zaposlenega?

Iskreno, najprej sem moral v sklopu tvojega vprašanja na ZRSZ-ju zamenjati pet svetovalcev, dokler nisem našel razumevanja za svojo situacijo. Želja po delu je izhajala iz mene, po različnih institucijah sem iskal odgovore, kako se lahko zaposlim. Nikjer ne dobiš vseh informacij na kupu, da jih zbereš, je potrebnega ogromno truda. To ledino orjem tudi zato, da bo mojim kolegom_icam z Apertovim sindromom lažje.

Lahko oseba z Apertovim sindromom doseže visoko zastavljene cilje?

Lahko, vendar je treba razumeti, da ne na nivoju zdrave, temveč osebe s posebnimi potrebami.

Kolikar mi je znano, si strasten kolesar?

Kolo je moja terapija, na njem naredim marsikaj koristnega zase, saj mi država omogoča le osem terapij na leto, to pa še zdaleč ni zadosti. S tovornim kolesom – v zameno za prostovoljne prispevke – ponujam prevoze blaga, z njim tudi zbiram star papir, ki ga vozim na Dinos, saj si želim kupiti kolo za smutije (mešalnik za izdelavo zdravih napitkov, »kolesari in mešaj«, op. ured.). S predhodno akcijo zbiranja papirja mi je uspelo kupiti sedanje kolo, ki ga poleg prevoza blaga uporabljam tudi za peko palačink, le zaboj moram po potrebi zamenjati.

Kako ti lahko bralke in bralci pomagajo pri nakupu kolesa za smutije?

Če imajo kaj starega papirja, me lahko kontaktirajo na 031 489 207, nato pridem in ga odpeljem (na območju Ljubljane). Poleg tega lahko obiščejo Facebook stran Zavoda Odprte karte in kupijo kompletke zeliščne soli in čajev, ki so naprodaj. Z omenjenima projektoma poleg denarja za kolo zbiram tudi denar za terapije, ki so zame zelo pomembne. S terapevtko namreč plavam trikrat na teden po eno uro. Na tem mestu bi se zato rad zahvalil ga. Jani Čander iz Športnega društva Riba, ki me je sprejela takšnega, kot sem, in zame napisala plavalni program. Vsak teden hodim tudi na zdravlilno evritmijo, za kar bi se rad zahvalil g. Primožu Kočarju. Omenjeni osebi sta takoj za starši eni najpomembnejših zame. Svojemu telesu želim le najboljše.

Foto: JN

Društvo Kralji ulice in Zadruga Stara roba, nova raba, so. p., sta začela akcijo STAR PAPIR ZA TIMOVO KOLO. Spodaj si lahko preberete, na kakšen način lahko sodelujete v njej (op. ured.).

Zakaj si si za denarno nabirko izbral ravno zbiranje starega papirja? Zdi se mi kar težko delo.

Papir sem zbiral že kot mulec, zato je bila to zame logična izbira. Poleg tega, več starega papirja recikliramo, manj dreves podiramo. S kolesarjenjem pa delam dobro tudi svojemu telesu.

Kateri so tvoji hobiji?

Rad rišem s svinčnikom, letos bom izdal svoj drugi koledar, rad tudi plavam.

Kako se počutiš na Kraljih?

Nimam nobenih predsodkov, ljudje živijo svoje življenje. Treba je poznati ozadje zgodbe. Pred kratkim sem slišal za primer ... neki gospod je delal in živel na kmetiji. Na žalost je gospodar umrl in hiša se je prodala, on pa je nenadoma ostal na cesti. Ne obsojajte prehitro.

AKCIJA: STAR PAPIR ZA TIMOVO KOLO

VSI, KI ŽELITE POMAGATI TIMU PRI NAKUPU KOLES ZA SMUTIJE, LAHKO STAR PAPIR DOSTAVITE V SKLADIŠČNE PROSTORE ZADRUGE STARA ROBA – NOVA RABA, SO. P., STUDENEC 41, LJUBLJANA. PAPIR BOMO HRANILI DO 1. 4. 2019, NATO PA GA S TIMOM IN SVOJIM KOMBIJEM ODPELJALI NA DINOS. PO ZAKLJUČENI AKCIJI BOMO OBJAVILI, KOLIKO PAPIRJA OZIROMA DENARJA SMO ZBRALI. TIM BO PO KONCU AKCIJE ZA VSE, KI SO PRIPELJALI IN DONIRALI STAR PAPIR, ORGANIZIRAL »PALAČINKA PARTY« V ISTIH PROSTORIH. VSE INFORMACIJE BODO OBJAVLJENE NA FACEBOOK PROFILIH OBEH ORGANIZACIJ.

Jean Nikolič

Leta spomine vlečejo.
Počasi, kot megla.
V življenje se zavlečejo.

In zdaj odide v včeraj.

EVA

Anastasia Om

ZJUTRAJ TE VIDIM NA AVTOBUSU,
NA STRGANEM OBRAZU PLASTIČEN NASMEH,
ROKE RAZPOKANE OD ZNOJA.

EVA, TI SI GAMA MINUS.*

EVA JE SREČNA, KER IMA ZA JEST.
EVA JE SREČNA, KER JI NI TREBA ODLOČAT.
EVA JE SREČNA, KER LAHKO DELA.
EVA JE SREČNA, KER JE NAROČENA NA DRŽAVNI ČASOPIS.

EVA, SI TI SREČNA, KER SI GAMA MINUS?
EVA JE SREČNA, KER JE GAMA MINUS.
EVA, TI SI GAMA MINUS.

EVA BO VEDNO OSTALA EVA,
EVA Z ROBOTSKO GLAVO,
EVA BO VEDNO OSTALA DRŽAVNI STROJ.

ČRTOMIR CLONSKY

* FUNKCIJA GAMA JE DEFINIRANA ZA VSA KOMPLEKSNA ŠTEVILA, RAZEN ZA
NEGATIVNA CELA ŠTEVILA (OP. URED.).

NE DA SE MI

NE DA SE MI
KUHAŦ,
POSPRAVLJAT
IN LIKAT,
UMAZANIJE
DOTIKAT,
NASTAVLJAT SE
ZA SLIKAT.
NE DA SE MI
DEPILIRAT,
FRIZIRAT,
STVARI
ZBIRAT
IN TEBE
MASIRAT.

NEDELJKA

IZSEK ČASA

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«.

V novo-stari rubriki bomo objavljali časopisne »pričevalce« tega, kakšen je bil nekdanji odnos do najbolj družbeno odrinjenih ljudi.

Laška revščina.

Italijani v svojih krajih ne morejo vsi živeti. To je vidno iz tega, ker spomladi železnica veliko tisoč laških delavcev v vse kraje druge Evrope vozarijo. Koliko stotisoč jih v Ameriko gre, se ne ve gotovo, ali gotovo je, da izselitev Lahov v Ameriko v prvi vrsti šteje. Navadili smo se na te Lahe. Oni so pridni, z malim zadovoljni ljudje. Zidajo nam hiše, delajo nam opeko. Skoraj že bo v Avstriji zidarska obrt izumrla v domačinih. Tako skromno naš človek ob polenti ne more živeti, kakor Lah in tako marljiv le zamore iztradan človek biti, ki nikdar ni skusil boljših dni in ki ima delati za veliko družino. Veliko kruha vzamejo ti Lahi avstrijskemu delavstvu, ali pomagati ni, ker Lah dela dobro, ceno, je priden, je dober delavec. Tudi dimnikarsko delo opravljajo že v nekaterih krajih Lahi. Pripeljejo seboj male fantiče, ki jih dostikrat potem, ko so jih izrabili v tujih krajih, usodi prepuščajo. Ti ljudje se ne bi trkali za kruh zunaj svoje domovine, ako bi jim ista življenja dajala, ne bi zapustili svojih žen, otrok in krasnega italijanskega obnebja, ko bi jih glad, reva ne tirala čez meje med bolj utragljive narode. Je morebiti koristno, da se pogleda, kako se v Italiji živi. Številke statistike so v tem oziru najzvestejši nauk. Profesor Zerboglio v Pisi pise, da je reva v Italiji velika, v nekaterih krajih grozna. Sicer je v drugih državah tudi dosti reve; v velikih mestih, kakor v Londonu, na Irskem ljudje lakote umirajo, ali na Italijanskem je to še grše. Če že ne umira toliko ljudi lakote, je temu morda rahlo, zdravo obnebje nekaj zavore, na primer v Siciliji je reva ljudi gotovo hujša, kakor bodi kje drugod. V Sardiniji, ki je kašta za žito, reva vkljub temu grozno svoje žrtve tirja. Mezda zidarskih delavcev redkokrat zadostuje v pokritje najsilnejših potreb. Čas dela za te delavce je od 6 ure zjutraj do 1/2 7 ure zvečer.

To pot je izsek iz časnika Kmetijske in rokodelske novice, 29. 4. 1898, letnik 56, št. 17.

Vir: Digitalna knjižnica Slovenije – dLib.si.

Besedilo poiskal JN

**NIMAM DENARJA – NIMAM ŽIVLJENJA.
ŽIVLJENJSKA ZMOTA.**

NENAD R.

POPOTNICA, 7. DEL

Odločila sem se, da združim več zapisov svojega abstinenčnega dnevnika oziroma svoje knjige, ki sem jo pisala med 25. 6. 2017 in 3. 7. 2017, ko mi je uspelo abstimirati devet dni. Takrat sem bila v drugačnih stanjih, drugače sem razmišljala, tok misli se je razlikoval od tega, ki me spremlja po sekundo, ko moji prsti svobodno plešejo po računalniški tipkovnici, podobno kot po črnih in belih tipkah.

Od tukaj naprej se začne moja pot z Društvom Projekt Človek. Ko sedaj pogledam nazaj, pridem do zaključka, da sem se z zasvojenostjo borila – in se še borim – 15 let. Ja, toliko časa je že minilo, odkar je spustila svoje korenine do dna moje duše in začela kopati po njej. Ko se je z vsakim letom postopoma krepila in me na koncu želela sebično pogoltati. Prevzeti nadzor nad mano, nad mojim telesom in dušo. Ko me je potisnila ob zid, vzela dih, da moja volja več ni veljala ter sem bila z vsakim dnem vedno večja sužnja lastnemu telesu. Dolgo časa se tega sploh zavedala nisem. Ko pa je bilo že tako hudo, da so vedno pogostejše sledili dnevi, ko sem bila depresivna in brez volje do življenja, sem se vseeno odločila nekaj spremeniti. Nisem zmogla več sama naprej. Postala sem prešibka. Na začetku sem se bala pomoči. No, v resnici se nisem bala pomoči same. Strah me je bilo občutka razočaranja, izdajstva in ponižanja, ki sem ga bila vajena od ljudi. Moje srce ne bi še enkrat preneslo, da ga nekdo brezčutno zlorabi, potem ko je kot roža odprlo cvetove in dovolilo, da se pogleda v njegovo najgloblje in najranljivejše jedro. Ampak po letu in pol sodelovanja v Društvu Projekt Človek lahko prvič v življenju rečem, da mi ni žal. Ni mi žal, da sem še z zadnjim koščkom duše verjela, da morda nekje obstaja nekdo, ki mi lahko pomaga. In me sprejme točno takšno, kot sem. Mi pokaže pot iz globine negativnih misli in občutkov, ki so prevzemali mojo dušo in moje telo. Hvaležna sem za to društvo, saj sem tukaj dobila podporo, čustvovanje ter veliko modrosti in znanja. Hvala za vse!

Svoj prispevek bi rada zaključila z delom svoje knjige, ki je namenjen osebi, ki sem jo tukaj tudi spoznala in ki me je peljala ter me še danes pelje skozi pot ozdravitve. Osebi, ki mi predstavlja prijateljico in modro žensko, za katero sem hvaležna do neba!

Začetek zdravljenja zasvojenosti od vrtenja sem začela v Bistrici ob Dravi. Tam sem spoznala še eno visoko občutljivo osebo in empatinjo Boženo Blanuša, ki mi je bila vseh že od prvega srečanja. Ko sva z očetom prišla na spoznavni pogovor, je znala ustvariti zelo sproščeno in varno vzdušje, kjer sem se lahko sprostila in nisem imela občutka, da sem v kar koli prisiljena. Ni bilo tako hladno in brezčutno. Na začetku smo se pogovarjali o vsem, malo o nama, malo o njej. In to mi je bilo zelo všeč. Všeč mi je bilo, da se zaveda, da so pogovori o odvisnosti in vsem, kar je povezano z njo, težke in ne preveč prijetne zadeve in da ne moremo kar takoj ostro in nemudoma začeti z vprašanji in odgovori. Vedela je, da mora najprej ustvariti varen prostor in poskrbeti za to, da mi bo čim lažje in bom čim bolj sproščena. Take malenkosti takoj opazim. In jih zelo cenim. Veliko bolj kot kar koli drugega, ker to so malenkosti, ki mi sporočajo: Ni mi vseeno zate in želim, da se vsi počutimo dobro. Prva stvar, ki mi je najbolj pomembna pri ljudeh, ki jih v svojem življenju spoznam, še posebej pri tistih, ki mi bodo nudili kakršno koli pomoč, je to, da začutim, da so čustveni. Če tega ni, bo verjetnost, da se bom z njimi razumela, zelo majhna. In ona je bila.

A. K. R.

Tereza Vuk:

VSI SMO ODVISNIKI

Foto: osebni arhiv

08
KRALJI
ULICE

Vsak od nas ma kakšno odvisnost. Eni prenažiranje s futrom, drugi pretiravajo s fitnessom, tretji ne zmorejo, da ne bi orgazmirali petkrat na dan ob porničih. Eni so obsedeni s knjigami, drugi spet z ljubezenskimi odnosi: »Jaz ne znam bit sam.« Eni s substancami, eni z veganstvom. Vsakič, ko se grejo to laufanje od maratona po Dunajski in vse zasedejo, k da jim je Jankovič podaril Ljubljano, si rečem: »Evo jih, spet Rugljevi pacienti.« Sej so sam zamenjali eno z drugim. Resda jih bojo zjebani gležnji kasnej izdali, kokr bi jih zjebane ledvice, ampak vseen. In ko kdo neha kadit cigarete, nujno dobi enih deset kil gor. Navali narod pa na hrano, neki mormo po gobcu vrtet. Da ne govorim, kok poznam enih bivših alkičev, starejši folk, pa so zdey tečni v pičku mater. Hodi na basket, na tenis, na squash, si govori, kok je fajn bit trezen, ampak v resnici pa sam nerga skoz neki in je total nezadovoljen s sabo. Valda, kr naenkrat odpade prejšnja družba, odpade viset cel dan v lokalu, in kaj boš zdey? Basket cele dneve?

Hja, očitno, če češ še 20 dodatnih let doživet. Life ni Oliver Mlakar in Kvizkoteka. Kle ko pušneš kvizkota, ga pušneš in jebi se zdey sladko malo. Sam Keith Richards pa Ozzy mata očitno k dreka teh jokerjev še v rokavu. Ker to življenje je v bistvu čist navadna loterija. Iztok Mlakar bi rekel, da je življenje navadna briškula. In pol se vprašam, je sploh vredno živet znergan, zamorjen life, sam zato, da si trezen? Da ti ne diha teta s koso za ovratnik in da ti svojci ne težijo. Seveda niso vsi isti, ampak govora je o teh ta tečnih. In pol se seveda še kregamo med sabo, čigav drug of choice je boljši. Me je prepričeval en starejši gospod, da kok je gandža škodljiva. On pa pred sabo pivo pa travarco. »Lej, ti maš travarco pa pivo, jaz pa pivo pa travo.« »Niti pod razno me ne boš prepričala, da je marihuana bolj k travarca.« »Ne bom, k se mi ne da nobenga v nč prepričevat. Vsak ma svojo pamet. Niti nisem rekla, da je čudežno zdravilo. Men pač paše. Pomiri me. Appetit mi poveča. Domišljijo mi poveča.« In štekam nekaj njegovo logiko. Ker je pač staromodnen in to je kao droga, k je prepovedana. Travarco dobi pa na vsakmu vogalu, plus močeradovc in kar mu srce poželi od teh for. On pride sam do kelnarce, naroči zaželeno, jaz pa nisem glih v Amsterdamu in mormo neki mutit, pa se skor skrivat k eni otroci neubogljivi, zato ker hočeš en joint skadit. Bedarija čista. Vsak, k ma mal razčiščene pojme, ve, da gandža ni še nobenga pojedla. In itak, če se ga boš zakajal cel

dan, boš totalen lenuhar. Niso zastonj vsi hašišarji v filmih v kopalnih haljah. Ne vidim pa res nobenga problema, če si en po zasluženem delovnem dnevu privoščiš kakšnega, namest da se ga gre takoj z alkotom nažret. Pa tud če bi kadir cel dan. Če je alko available cel dan, bi bla lahk tud trava. Kok bo pa vsak z vsako stvarjo pretiraval, je pa itak na njemu. In niti ne mislim pametovat, ker men itak doskrat ni nč jasno na temu svetu. Tko k Bukowskemu ni blo jasno, zakaj bi enmu zvonila budilka vsako jutro in bi hodil garat za enga družga.

A je to sploh življenje? Vsako jutro groundhog day all over. Za kr neki. Da boš dočakal penzijo in upaš, da te ne bo prej kap. Govorim, če sovražiš svojo službo. Ko te že v nedeljo glava boli, ko pomisliš na ponedeljek. Ko po eni uri dela že gledaš na uro in odštevaš sekunde, kdaj boš lahk spizdil iz te mizerije. Pa štekam take rock'n'roll frike umetniške, kokr sem jaz. Kakšna penzija. Ne razumem pa, ko poslušam ljudi, k so resno in pošteno delali celo življenje, zdey majo pa take jeftine penzije, da ubi bože. To pa je konkretna žalost. Rajš bi svoje življenje fuknil kam drugam. Sej denar je res ful, ni pa vse. Noben ne bi rad bil na cesti, noben ne bi rad, da ti izklopijo internet, in noben ne bi hotel svojih otrok pustit lačnih. Ampak če pol v končni fazi pomisliš, da si zgaral ves svoj life, kar tam neke, dejansko pomisliš, kaj nisi sam spokal kufre že davno, pa sam spizdil na en Madagaskar. Pa kar bo pa bo. Dejte mi palme pa šotor pa sam gasa vsi stran. Življenje je pač kurčevo prekratko. To dobr vejo uni maratonci naši ljubljanski, k si drgnejo podplate na betonu.

Pa sej hvala bogu. Vsak nej se najde tam, k mu paše. Dokler nismo škodljivi in ne sikamo drugim, gre vse čez. Vsak nej se po svoje znajde s svojimi odvisnostmi. Vsak zase mora svoje borbe bit in vsak zase mora pr seb razčistit s tisto svojo temačno stranjo. In ko bi tko ležala na mreži ob morju sred Madagaskarja in švicala, pa ne zarad sonca, ampak zarad krize ker Wi-Fi ne dela, ker »brez interneta nam živet ni«. Že vidim, da bi se mi še une ta male opice prišle smejat. Krohotale bi se mi v ksiht in jaz bi dojela, da so zadete. Navlečene opičke. Odvisnice od banan. Dejte še men mal teh banan, kaj dajete to notr!? In pol bi se zbudila vsa zmučena za tekočim trakom, dvignila glavo in poslušala šefa: »Alo, kaj se to prav. Se hodi sem spat? Norma mora bit, norma.« Fuck, dejte mi rajš zadete opice nazaj.

odvisnost -i ž (i) stanje, lastnost odvisnega:

SSKJ

a) odvisnost mladiča od matere / medsebojna odvisnost vsega živega sveta

b) v svoji družbeni in osebni odvisnosti si takrat ni upal uprizoriti te drame / ekonomska, finančna odvisnost; odvisnost uspeha od prizadevnosti

• publ. šole so bile v veliki odvisnosti od proračuna sredstva za svojo dejavnost so dobivale le iz proračuna; publ. v sonetih je njegova odvisnost od nemške metrike manjša je manj posnemal nemško metriko

♦ filoz. odvisnost lastnost pojava, da je pogoj za drug pojav, mat. linearna odvisnost lastnost sistema enačb ali vektorjev, da je ena enačba ali vektor izrazljiv v vrsto drugih enačb ali vektorjev, pomnoženih z določenimi koeficienti

TATU ZGODBA

Pred kratkim sem dobil sina, ki mi je v ponos. Tatu je moj poklon njemu.

Robert

Foto: JN

09
KRALJI
ULICE

CONA UDOBJA

V coni udobja živim že praktično celo desetletje, morda celo več ... Lahkotno življenje, daleč stran od vseh domnevnih nevarnosti, ki bi utegnile zamajati in spremeniti moj dan. Verjetno mi ni treba posebej razlagati, da je življenje v coni udobja zelo podobno zaporu, ki si ga sami določimo ... Imamo omejeno gibanje, čutenje in s časom celo razmišljanje. Statičnost oziroma cepetanje na mestu, kot radi rečemo, nam omogoča, da se ne razvijamo, se ne zaljubimo in nikakor ne napredujemo, vendar smo varni. Varnost je tako dragoceno počutje – varni smo v svoji majhnosti, varni pred stvarmi, ki bolijo, varni, varni in še enkrat varni ... to je pač cona udobja.

Naj vam povem, sita sem te varnosti, sita sem majhnosti v sebi, sita sem cepetanja na mestu, sita sem dejstva, da me nič

ne more boleti ... Preprosto sita sem sebe v tem zaporu, ki sem si ga zelo spretno sama sezidala.

Čas je, da stopim ven, da začnem čutiti, pa naj še tako boli, da začnem hoditi, pa naj bo še tako naporno, da začnem rasti, se razvijati, se jokati, kričati, se smejati – končno z razlogom, ki noro boli in je hkrati noro prijeten. Čas je, da začnem živeti.

Želim si, da vsi ujetniki enkrat premagate sebe, kajti ni večje zmage kot takrat, ko dejansko premagaš samega sebe. Srečno!

Big girl

NA MLADIH SVET SLONI

Prideš na trolo ... pa dobro, bom stal, si rečem in stojim, pa ne tri kilometre, ampak 14. Ne glede na to, ali sem poln vrečk ali težkega nahrbtnika, ni važno. Stojim in opazujem našo mladino, vzgojeno ... hmm.

Kdo jih je vzgajal, sami se niso mogli, si rečem. Zakaj? Ker komaj čakajo, da se lahko usedejo, saj vemo, da je sedežev na trolah premalo, ljudi pač preveč. Ko se usedejo, si nabijejo v ušesa slušalke, v roke vzamejo telefone in že jih ne premakneš več, ni variante. Vsi bolni od tehnologije, ki nas posiljuje, vseeno pa se odločamo še vedno sami, če se ji bomo podredili ali pač ne. Seveda na trolo vstopi veliko starejših ljudi, ki komaj stojijo, hodijo, a to naše mladine sploh ne zanima. Opazil sem, da starejši raje potrpijo in se večinoma ne spuščajo v prerekanja, torej molče stojijo. Starejša oseba

se mora seveda tudi pošteno namučiti, da sploh pride do izhodnih vrat, in če se ji ne uspe pravočasno preriniti do gumba, gre avtobus lepo naprej mimo postajališča, šoferja ne briga nič, on je tam, da vozi.

Pa naj še svojo prigodo opišem, če že pišem o javnem prevozu. Šofer skoraj odpelje naprej, ker zaradi gneče nisem utegnil pritisniti na gumb za izstop, a vendar ustavi 30 metrov kasneje, se obrne in reče: »Gumb je zato, da ga pritisnete, ko hočete izstopiti.« Hmm, prav, si mislim. Šoferji bi lahko kakor meni rekli kdaj pa kdaj tudi naši mladini, naj odda sedež starejši ali hendikepirani osebi. To je naša prihodnost, naša mladina.

Jenko

TEHNOLOGIJA SOČUTJA

Ena izmed prvih stvari, ki jih obiskovalec Kitajske opazi med svojim bivanjem, je to, da ljudje skorajda ne uporabljajo več denarnice. Večina plačevanja poteka preko spletne denarnice, ki je povezana direktno z bančnim računom. Pri nakupu v fizični trgovini tako s svojim telefonom enostavno poskenirate QR-kodo in plačate izdelke. Proti koncu delovnega tedna sem ugotovila, da mi bo doma zmanjkalo kar koli užitnega za kuhanje čez vikend. Vzela sem denar ter odšla v trgovino. Izbirala sem precej dolgo časa in nabrala sem le toliko stvari, da sem lahko vse skupaj odnesla v rokah do vrste za plačilo. Po dolgem čakanju sem končno prišla do blagajne in prodajalka mi pokaže QR-kodo. Povem ji, da nimam kitajske spletne denarnice, zato ne morem plačati na tak način. Ponudim ji ustrezno število bankovcev, a me zavrne: »Oprostite, ampak tukaj ne sprejemamo novcev.« Vprašam jo: »Na kateri izmed blagajn pa lahko plačam z gotovino?« Odgovor me kar malo preseneti: »Danes na žalost na nobeni, ker prenavljamo in testiramo nov sistem. Morda se tudi v prihodnje pri nas sploh ne bo več plačevalo z gotovino.« Očitno sem se znašla v res futuristični trgovini. Odšla sem praznih rok proti podzemni. Na postaji se je trlo ljudi, saj je večina zaključevala svoj delovni dan. Odločila sem se, da se vrnem domov. Prišel je moj vlak in hitro sem se vzpela v skoraj popolnoma natlačen vagon. Prostega sedeža ni bilo. Prav vsi potniki okoli mene so strmeli v svoje mobilne naprave. Študent blizu mene je klical domov svoje starše in jim poročal o življenju v velikem mestu, dekletko poleg njega pa je preko telefona plačevalo vodo in elektriko. Mlada mamica poleg mene je svojemu otroku predvajala videe z zabavnimi otroškimi pesmicami. Vagon se je na vsaki postaji nekoliko spraznil in kmalu se je dalo lažje dihati.

Čez nekaj minut je vstopil mlad moški, ki je v rokah držal list s QR-kodo. Spomnila sem se, da sem ga že nekajkrat videla na različnih postajah v svojem predelu mesta in vsakič je imel v rokah isti papir ter hodil od ljudi do ljudi. Tudi tokrat je stopil do prav vsakega potnika in nekateri izmed njih so poskenirali njegovo kodo. Mladenič se je vsakemu, ki je to storil, iz vsega srca zahvalil. Postala sem zelo radovedna, kaj počne in zakaj med potniki doživlja nekakšen mešan odziv. Nekateri so ga namreč želeli popolnoma ignorirati in so trmasto strmeli predse, drugi so vihteli roko in ga odganjali stran, tretji pa so se zvedavo pogovarjali z njim in mu ponavadi tudi skenirali QR-kodo. Preden se približa tudi meni, se obrnem k mladi mami, ki je še vedno poleg mene: »Ali morda veste, kaj počne ta mladenič in zakaj potniki skenirajo QR-kodo?« Nasmehne se in mi razloži: »Da, gre za fanta, ki si življenja v tem dragem mestu ne more več privoščiti. Prosi nas za pomoč,« mi odgovori. Prav nič se ne čudim, saj je življenje v Šanghaju postalo izjemno drago. Najemnine stanovanj segajo v nebo, cena hrane v trgovinah pa je primerljiva s cenami v Sloveniji. »Kaj pa počne s QR-kodo? Zakaj raje ne vpraša za denar ali hrano?« me zanima. »Saj da ljudem na izbiro. Če skenirajo QR-kodo, mu donirajo denar direktno na njegov račun. Verjetno se tudi gotovine ne bi branil, vendar je tu v mestu skorajda nihče več nima pri sebi.« To tudi sama še predobro vem. Čez nekaj trenutkov mladenič pride do naju, vendar se ne obrne k meni. Morda zato, ker sem tujka in misli, da ga ne bi razumela. Narahlo ga potrepljam po rami in se mu nasmehnem. Na hitro mu pojasnim, da kitajskega bančnega računa nimam, hkrati pa si pripravim bankovce, ki sem jih pred tem mislila porabiti v trgovini. Ponudim mu denar in fant ga z veseljem sprejme.

Foto: Križar

Zahvali se mi v kitajščini in angleščini, jaz pa mu zaželim veliko sreče. Mlada mama medtem ustavi video, ki ga je predvajala svojemu otroku, ter poskenira mladeničevo QR-kodo. Nato se obrne k meni: »Vem, da je ta fant v težavah, a verjamem, da se bo izvlekel. Pravzaprav se sploh ne zaveda, kakšno izjemno moč ima. S svojim načinom ponovno vzpostavlja pristen stik z ljudmi. Saj sama vidiš, vsi strmimo v telefon in sploh ne govorimo več med sabo. On pa nas s svojo prošnjo vsaj malo prebudi. In včasih me res skrbi vsa ta napredna tehnologija, prav zaradi izgubljanja človeškega stika. A ta fant nam je s svojo iznajdljivostjo pokazal, da je tudi pri našem digitalnem načinu življenja še upanje, da se ohranita medsebojni stik in komunikacija. Vem, da se sliši morda čudno, a prav zaradi tega fanta me prihodnost za svojega otroka nekoliko manj skrbi.« Strinjam se z njo. Med svojim večmesečnim bivanjem na Kitajskem je bil to pravzaprav najdaljši pogovor z naključno neznanko na metroju. Kmalu za tem pride na vrsto moja postaja in izstopim. Še enkrat pogledam proti vlaku in vidim, kako mi z okna maha mali otrok. Pomaham mu nazaj ter si zaželim, da so tudi ostali potniki na poti k večjemu sočutju do soljudi.

Katarina Birtič Choi

有
零
钱
吗
?

»Imate kaj drobiža?«

Prevod v
kitajščino
Dunja Zorman
達達華

Cestna filozofija:

TEKOM DNEVA

Ugrabil me je satan in zdaj po mojih možganih rijejo črvi. Pretakajo se kemikalije, poka električna, malo so že nagniti in plesnivi. Ampak nič hudega, srce še imam. Vem, kdo se iz mene dela norca, za zdaj samo opazujem, ker jaz sem se prišel na to lokacijo spočit. Skozi ognjen tunel me bo posrkala moja matična sila iz veselja, ko bom spet doma, bom to začutil. Pomirjen bom in srečen.

Kavica

foto: osebni arhiv

Imam svoje mnenje,
pa se z njim ne strinjam:

SLOVENIJA TRUPLO

Med drugo svetovno vojno in po njej je bilo ubitih veliko ljudi, koliko jih je še emigriralo, potem so delali v Kočevskem rogu stvore in nato še v Svinjaku v Škofji Loki izdelovali leteče umetne ljudi in psihiatre, ki so hudiči, psihiatrija je tu pri nas totalitarna.

Držijo skupaj in so proti ljudem, se delajo norca. Pred nekaj časa je v satanskih orgijah umrla bivša Plickotova žena. Psihiatri, ki so stvori, so napisali, da je storilka neprištevnost in ni kriva. To je to, sramota za 100.000 ljudi rojenih tu v dolini Šentflorjanski. Policija in sodišče sta prav tako prepojena s temi stvori.

Torej, ne da nočejo, tudi ne znajo zdraviti, kot na primer italijanski psihiatri, ki imajo 300 vrst tablet za vse psihične tegobe, pri nas dajejo le haldol in moditen, strupe in elektrošoke.

Tudi za Evropo nismo imeli dovolj ljudi za službe, pa so jih naštančali, očitno nam gledajo pod prste, rojenim ljudem bi morali nakazovati gratis denar.

Na juriš, levi totalitaristi.

PA NE OKOL GOVORT.

Črtomir Clonsky

KAKO LEPO

Kako lepo, da vidim te spet, v ljubezni moji postala si cvet. Ljubezni svoje do tebe ne morem odpet, zato z drugo ne morem začeti živeti.

Radosti me le eno, da moja duša ostala je čista, a ti nisi več ista. Videl sem solzo v tvojih očeh in še vedno boli me srce za znoret. Zakaj sem ti dajal, zakaj te imel, zakaj sem to delal, kar ne bi smel? Vedel sem dobro, kaj si želiš, in rekla si sama, da po istem hrepeniš.

Ko rekla si, da me še rajši imaš, vedel sem dobro, da konec začel se je zdaj. Še vedno te ljubim, rad te imam, z drugo začeti za zdaj ne znam. Vsem ljubeznim, ki obstajajo, hvala, ker ste. Aja, in tebi hvala za inspiracijo.

Sony

CVETKE S KNOBLEHARJEVE

No, pa se pejmo, če že en članek ne gre skozi, bo šel pa drugi. Vi veste, da nas je 72 v bloku in imamo svojo pralnico, kjer so štirje pralni stroji ... Pardon, dva sta v okvari. In zdaj? Morda bosta čez dva meseca popravljena, na kar čakamo že nekaj mesecev. Saj to ni tak problem, socialni problemi še nikdar niso hodili po ulici čisti in dišeči. To nam je tako odveč. Vendar, če ti že nekaj nudijo, naj to tudi realizirajo. Kako že?

Aja, ali pa pisoar v drugem nadstropju, ki je bil več kot mesec dni izven uporabe. Zakaj že? In invalidska školjka nekje v spodnjem nadstropju ... V tiltu, zakaj že?

Strinjam se, da nam želite pomagati. Toda se vi zavedate, kakšno klientelo ste dobili? Se vi zavedate, da ne bo nikoli miru? Se vi zavedate ...?

Vaša opozorila na vratih ne pomagajo, ker jih tako nihče ne bere. Zakaj pa bi jih? Bomo pač prali na roke, srali in scali pa kar v škafe v sobah. Tako bomo še najbolj prišli k svojim koreninam, ko smo še živeli pod mostom – tam je očitno naš dom.

Taubi

NEK CESTNIH AJ

ZDAJ JAZ VAS VPRAŠAM

Pozdravljeni, danes zjutraj sem se peljal s kolesom po Dunajski, in ko sem prečkal cestišče nasproti novega hotela blizu bureka Olimpija, sem zagledal katastrofo. Na tleh je ležal moj in vaš slovenski ponos, ki je omenjen tudi v Prešernovih poezijah – drevo lipa. Toda ta lipa je bila zelo zdrava in čisto nič bolna. To pa vem, ker se skoraj vsak dan peljem mimo nje na poti do Kraljev ulice in nazaj. Lipa je včasih tam ponosno stala, toda sedaj je na žalost ni več. In zakaj je ni več, vas jaz vprašam. Ni je več zaradi tega, ker se bo tam gradil nek nov objekt in bodo baje posadili nova drevesa. Le kakšna, se jaz vprašam. V glavnem, takšen odgovor sem dobil od odgovornega za to gradbišče, vendar se mi je dotična oseba izmikala in mi obračala hrbet, dokler ni pobegnila. Zanimivo.

Bravo, ker ste mi/nam odvzeli kisik, ki ga je omenjena lipa proizvajala, in lepoto, s katero je krasila naše zeleno mesto. Drugače pa sem malo pobrskal po zakoniku, pravilnikih in podobno in naletel na člene, v katerih izrecno piše, da moramo čuvati sleherno drevje, gozdove in naravo na splošno, vendar pa sem naletel tudi na člene, ki izničijo te iste člene, ki naj bi naravo ohranjali. Zelo zanimivo, kajne? In zato vas jaz še enkrat vprašam, kdo je tu naiven, oni ali mi? Jaz mislim, da smo mi, ker to dopuščamo. Lep pozdrav in mirne dneve pa pamet v roke že enkrat.

Ž. M. ☺

ŽENSKA V GIBANJU

»Pa ja ne mislite vse do nadaljnjega to delo opravljati?«
»Ja, kaj pa vem,« odgovorim, »moram biti malo v miganju pa malo zaslužiti ter ohranjati, trenirati, spodbujati svoj besedni zaklad, svoj slog in stil 'slavistike' ter hobi kolumnistke.«

I. P.

SREČA

Sedim, ležim, lebdim, a mojih mislih v tej fantaziji ni, ker so drugje, tam, kjer si svojo prihodnost zamisliš, tako kot si misliš, da prav bi bilo. Sanjam o življenju, ki dalo bi mi to, kar potrebuje moje telo. Rada bi bila dobra žena, še boljša mamica, ker mi to pomeni veliko in bi osrečilo mojo dušo.

Anea

KRALJE ZA ZELJE

Bil je dan kot vsak drug. Špincirala sem po tržnici, ko me je gospa lepo prijazno ustavila in mi ponudila pol kilograma kislega zelja, nato ga je dodala še eno pest, tako da sem dobila kar cel kilogram. Zelo sem ji bila hvaležna in ji v zameno ponudila naše Kralje. Hvala, dobra gospa.

Vanja Kurbus

ANEKDOTE IZ PRODAJE

MOLITEV

Med prodajo Kraljev spoznam takšne in drugačne ljudi. Nekega dne je mimo mene priromal prijazen gospod, s katerim sva malce poklepetala, predvsem o socialno ogroženih skupinah, v katere spadam tudi sama. Po kratkem pogovoru je kupil novoizdano oktobrsko številko. Med drugim mi je tudi priznal, da je veren, zato me je vljudno vprašal za dovoljenje in zmolil očenaš zame – da bi se mi tako zdravstveno kot socialno stanje izboljšalo.

Špela Blatnik

EVČKI

Danes sem kot vedno prišel na delovno mesto. Začela se je prodaja časopisa Kralji ulice. Mimo je prišla gospa srednjih let z namenom kupiti časopis Kralji ulice in mi zanj dala 10 evrov. Tej gospe bi se iz srca rad zahvalil za to veliko donacijo.

Igor »G«

LUCIJA, PES, JAZ

Med prodajo Kraljev k meni pristopi Lucija Čirović (najbolj znana po vlogi Fate) z malim ljubkim kužkom in me prosi, če ga lahko popazim, saj je zverinica huda kot sam hudič, večkrat je tudi oblajala mimoidoče.

Seveda sem ji z veseljem ustregla in malega »hudiča« mi je uspelo popaziti brez zapletov. Ko se je Lucija vrnila, je bila zelo zadovoljna, malo sva poklepetali, nato pa mi je v dlan stisnila bankovec za deset evrov ter se mi iskreno zahvalila, jaz pa njej.

Lucija, hvala za zaupanje.

Nina

OGLEDALO

Nek delovni dan sem na delovnem mestu opazil, kako se je neka gospa zaletela z avtom v železni drog. Takoj ko sem opazil to nesrečno situacijo, sem skočil gospe na pomoč. Dokaj hitro sva vse skupaj uredila, nakar se mi je zahvalila s pijačo. Roka roko umije.

Igor »G«

PRODAJALCI KRALJEV – LAHKE TARČE FEVDALCEV

V neznosni vročini je nič hudega sluteč prodajalec razmišljal, kam so šli vsi ljudje, saj je bilo parkirišče prazno. Neverjetno, do njega je pristopil urejen gospod, ki je iskal nekoga, ki bi malo po hiši pospravil, še bolje, kaj skuhal. Dogovorila sta se za plačilo in naslednji dan se je prodajalec prelevil v pomočnika v hiši, a ni bilo vse tako gladko.

Navzven lepa hiša, notri kaos in dolg spisek opravil. Fant se je trudil, pospravljaj, kuhal, popravljal. Ko je pripravil mizo za kosilo, pa mu je gospa osorno povedala, če hoče jesti, naj si vzame, a naj poje na hodniku, saj z njimi pač ne more jesti. Končal je ves utrujen, saj so ga prosili, naj podaljša ... In je, saj bi tako več zaslužil, pa ni bilo tako. Gospa mu je plačala za tri ure dela, čeprav jih je opravil devet. Njena razlaga pa je bila, da je to tako za prvi delovni dan in da so se dogovorili za tri ure, ostalo pa je bilo po njenem tako ali tako, kot če bi stal pred trgovino.

S. N.

STRAH

Bilo je mrzlo in zeblo me je kot psa. Prodajal sem na svoji stalni lokaciji – v bližini pokopališča. Bilo je v času, ko se je že spustil mrak, in čeprav nisem strašljive sorte, se mi vseeno ni zdelo pametno pohajati okrog grobov. Sploh pa so se tudi potencialne stranke že razhajale, tako da ni bilo nikjer več nikogar oziroma se je tako vsaj zdelo.

Počasi sem odšel proti domu, ko sem med drevoredom zagledal postavo v črnem, ki je šla počasi proti meni. Noč ima svojo moč, in tako so me začele prešinjati razne misli o duhovih in strahovih, saj sem bil vendar zraven pokopališča. Negotovih korakov sem šel naprej, postava pred mano pa se je ustavila in čakala na mestu. Postajal sem živčen, kajti razen mojih korakov je bila v zraku čista tišina, črn strah pa je še kar stal in čakal. Srečanje je bilo neizogibno, moja nervoza je rasla, še par korakov in mimo bom, sem si mislil, nakar na moje presenečenje strah spregovori z zelo prijaznim glasom: »Dober večer, gospod, ali imate še kak časopis, veste moj mož jih je tako rad bral.«

Kaj naj rečem ... gospe sem jedljajoč prodal časopis, se zahvalil in se čudil lastni domišljiji.

Zapisala Psiha

WINTER IS COMING

Kakor vsak delovni dan sem tudi tega dne marljivo ponujala socialni časopis Kralji ulice na svojem stalnem delovnem mestu pred garažno hišo Trdinova, ko je do mene prišla uglašena gospa, s katero sva malo poklepetali. Prinesla mi je vrečko toplih zimskih oblačil, ki mi bodo v prihajajočih mrzlih dneh prišla še kako prav.

Iskreno bi se ji rada zahvalila za pozornost in prosila vse, ki imajo kaj viška oblačil, ki jih ne nameravajo več koristiti, da jih podarijo društvu Kralji ulice. Najlepša hvala za vašo dobroto, gospa.

Špela Blatnik

SLABA IN DOBRA PRODAJA

V petih minutah doživiš marsikaj, bi lahko naslovil ta prispevek, kajti tisti dan je bilo res tako.

Časopis prodajam na svojem stalnem delovnem mestu pri parkiriščih, tam tudi pomagam drugim, da lažje najdejo parkirišče. Tako sem tudi ustavil gospoda, ki sem mu prej nakazal, kje lahko parkira, in mu obeneh ponudil Kralje ulice. Napaka, možak se je zadržal, da so ja vsi slišali: »Prokleti narkomani, pijanci, pejte delat, ne pa poštene ljudi morit.« Sem človek, ki mu hitro zavre kri, žalitev pa sploh ne prenesem, skoraj bi naredil še eno napako in skočil za tistim človekom, nakar me je ustavil prijateljski glas: »Miha, a danes ne boš nič ponudil?« Imel sem srečo, da je pripeljal stari znanec, ki zmeraj kupi časopis, pa še kak evro navrže zraven in lepo besedo za povrh, za kar sem mu zelo hvaležen. No, pa je minilo pet minut, čakalo me je pa še nekaj ur prodaje ...

Zapisala Psiha

Dogodki:

MEDNARODNI DAN BREZDOMSTVA

014
KRALJI
ULICE

Foto: JN

V dnevnem centru društva Kralji ulice smo na mednarodni dan brezdomstva organizirali dan odprtih vrat ter tako širši javnosti na široko odprli svoje duri. Povabili smo tudi predstavnike vladnih in nevladnih organizacij. Naši prostovoljci programa Zaživi ulica – Kuha ulice so pripravili tople obroke okusne jote za vse obiskovalce, ki so se okrepčali ob ritmičnih kraljevske glasbene skupine, ki je posebej za to priložnost zaigrala sredi dnevnega centra.

Klavdija Krapež

Foto: JN

Foto: Goran Jačimović

Ob mednarodnem dnevu brezdomstva in duševnega zdravja (10. 10.) ter predpripravi na mesec preprečevanja zasvojenosti (november) smo štiri organizacije, ki delamo in sodelujemo na področju brezdomstva in sorodnih socialnih področjih v Sloveniji, postavile stojnice na Prešernovem trgu v Ljubljani. Namen dogodka sta bila predstavitev našega dela ter opozarjanje širše javnosti na problem brezdomstva, ki v naši družbi še vedno narašča. Na stojnicah smo bili društvo Kralji ulice, Vincencijeva zveza dobrote, Društvo za zmanjševanje škode zaradi drog Stigma in Društvo Šent. Za pomoč se zahvalujemo našim prostovoljcem.

Goran Jačimović

Foto: Goran Jačimović

ZAHVALA

OLIMPIJA : MARIBOR

Za velikodušno donacijo kart za športne prireditve se zahvalujemo:

- Nogometnemu klubu Olimpija,
- Košarkaškemu klubu Olimpija in
- Nogometnemu klubu Maribor.

Društvo KU

ZAHVALA

Za brezplačno izposajo štirih stojnic na mednarodni dan brezdomnih se zahvalujemo osrednji ljubljanski tržnici.

Društvo KU

Štajerska stran:

VČERAJ. DANES! JUTRI?

V času prejšnje države – t. i. SFRJ – je bil človek na prvem mestu. Danes pa ...? Kdaj nas je zadnjič nekdo, ki dela za in v sistemu, pogledal v oči ter nam dal že s tem pogledom, nato pa še z besedo, občutek, da nas razume?

Današnji sistem je marsikomu določil usodo, predvsem pa vsakomur od nas, ki ne po svoji izbiri živimo od sistema.

Kajti če si vzameš čas in pogledaš človeka na blagajni, ki ti izplačuje socialno pomoč, boš opazil neverjetno kisel, neiskren, očitajoč, dvomljiv in prezira vreden izraz na obrazu. To je obraz »sistema«, ki smo/ste ga izbrali. In ta občutek, ki ga ta obraz sistema nastavlja, te lahko preganja celo življenje.

Da ti obrazi sistema ne pridejo do živega, pa se moraš motivirati nekako tako: postaviš si CILJ, nato pa začneš sistem »ožemati« do konca in še več! Ker pravice, ki so ti dane, moraš začeti uveljavljati. Le tako nehaš biti številka ter postaneš človek oz. »gospod Prišlek«.

Kako premagovati sistem – recept si »pripopaj« na steno:

1. Ugotovi, kdo so ljudje, ki v organizaciji skrbijo zate.
2. Preuči vse gradivo, vezano na tvoje pravice v tej organizaciji.
3. Postavi si cilje, taktiko ter z branjem okrepi svoje šibke točke.
4. Analiziraj prebrano gradivo, s katerim se organizacija srečuje pri odločanju o tvojih problemih.
5. Posebej se pripravi na »službeni odgovor« in zahtevek organizacije po zahtevi, da mora tvoj problem požegnati vodja ali direktor, ter si oblikuj »posebno sliko« in taktirko za to pot. Ko si že tukaj, si že daleč na poti in zelo blizu zmage.
6. Zmagal si. Srečno, sotrpini moj.

Prišlek na Ptuj

015
KRALJI
ULICE

Skriti Maribor

Foto: Špela Dolajš

ČE VAM ŽIVLJENJE PONUJA LIMONE, SI IZ NJIH NAREдите LIMONADO

Zakaj obsojate, ljudje?

To je lažje kot pa biti discipliniran. Lažje je reči »O, lej jo, zadrogiranko« in s pokazati s prstom name. In to samo zato, ker sem vesele narave. Me pa zanese pri hoji, ker sem kot devetletni otrok utrpela težko prometno nesrečo. Avto me je zbil na prehodu za pešce ob zeleni luči pri hitrosti 120 km/h. Kri mi je zalila možgane, 28 let sem potrebovala, da sem prišla k sebi. Sedaj po 30 letih samostojne trdne rehabilitacije pa zmorem samostojno celostno funkcionirati. In seveda, najlažje je pokazati s prstom name, glej to, spet je zadrogirana, medtem ko v življenju nisem zaužila niti požirka črne kave. In me sumničavo opazovati, ko se ustavim pri brezdomnih, da veselo poklepetamo.

Disciplina

Ko sem utrpela težko prometno nesrečo, 3. 11. 1987, sem bila najprej mesec in pol v globoki komi. Po prebujanju iz kome, kar traja zelo dolgo, sem se morala vsega učiti znova. Požirati, sedeti, hoditi, govoriti. 10 let sem potrebovala, da sem spregovorila tekoč stavek. V nadaljevanju sem se morala psihično, duševno, notranje, zunanje stabilizirati ter učiti

osnov življenjskih veščin. Iz nemogočega mi je uspelo doseči mogoče. Predstavljajte si, da se vam računalnik pokvari. Ne deluje, izklaplja se. Seveda, priskrbeli si boste novega. Ko pa kri zalije možgane, se možgani napihnejo in odmrejo. Ni jih več. Potem so potrebna leta, dolga leta, če sploh ... da stvar ponovno funkcionira. Disciplina pa je neprestano delo na sebi (glasek v tebi te spodbuja, saj ti tega ni treba). Lahko bi kadila in pila, vendar kaj bi s tem naredila sama sebi? Uničila bi vsa tista dolga leta borbe in discipline. Zato ljudje, ne obsojajte, ker se enako lahko zgodi vam.

Pred leti sem igrala blok flavto na Nazorjevi in Čopovi ulici, in vse to z namenom, da vam pokažem, kaj vse zmore človek po težki možganski poškodbi. V odgovor pa sem prejela obsojanje, pljuvanje zaradi vidnih tresljajev leve roke – cerebralna paraliza. Ne obsojajte, raje kot to se za vse zahvalite, za vse lepo in tudi za vse preizkušnje, ker se vam godi samo najboljše možno. Bolje se vam sploh ne more goditi.

V Zahvaljevanju je Moč.

Iva Tisa

SWING

Začnem s hojo naprej proti nečemu, kar me že od nekdaj mika. Sem že večkrat slišala zanj, kot nekakšne vrste šepet v daljavi, a določena beseda se ustavi, mi ostane in jo razločno zaznam. In zmeraj glasneje postaja, dokler se le ne najdem pred vrati sobe novih ljudi ... novih poznanstev, nove ljubezni?

... novih korakov in ritmov in pesmi.

Se majem v sobi v nevinjenem stanju, a nekako vsekakor kot v opojnem trenutku, in čeprav mi je malo nerodno, povsem je izvirno.

Mi prija, godi in skače ena noga za drugo ter včasih malo drugače, kot pa sledijo roke nasprotni strani ... nisem samo jaz, vpričo mene si še ti. In ne morem biti pozorna samo na svoje gibe, zdaj še

vodim tvoje. A ne ker me zato potrebuješ, ampak ker je zabavna obema ta smer. In, oh, kako bo sladka ta celotna pot, kjer si pridobim tvoje zaupanje, da znam in vem ... in obe veva, kam greva.

Na začetku pa se seveda lovim, loviva, lovim zdaj tebe ter nazaj, a se vsekakor zgodi ta ujem, ki je skladen in povsem perfekten, pa čeprav bi se našel učitelj, ki bi pripomnil, da ni čisto prav ta ena poteza, dve za nazaj ... a sploh ni važno nobeno mnenje od drugod.

Midve se šele učiva.

Spoznavava svoj ritem na takt.

In dokler je najin in všečen obema, je lahko tudi povsem izven znanih navad.

Katja Zgoznik

Rade Nikolić

MLADINA BI HOTELA IGER, MI PA JI NE DAMO NITI KRUHA.

ČRTOMIR CLONSKY

TABU TEMA. DO KDAJ ŠE?!

O, ja, čas hitro teče, neusmiljeno, čeprav se ne zdi ravno tako. Pa ja, to leto se je obrnilo z neverjetno hitrostjo in pestrim dogajanjem vsakodnevnih realnosti, da kar ne morem verjeti. In ponovno je tu čas, mesec, ko je moja služba pomembna. Ja, seveda je služba v resnici vedno pomembna, ker tja hodim delat, služiti svoj vsakdanji kruh. Ampak ta mesec je še posebej zanimiva, ker je mesec odvisnosti, mesec, ko tako ali drugače vlečemo na dan problematiko zasvojenosti, ko se toliko sprašujemo in modrujemo okoli tega, da je vsebine za vseh ostalih enajst mesecev dovolj, ko tega ne počnemo na tak, pompozen način.

Ampak tako je. Bržkone bi bilo bolje za vse, da bi se o zasvojenosti lahko ves čas pogovarjali kot o nečem, kar ni tabu tema. Tako pa se mi zdi, da ljudje v povprečju niti ne vidijo prave realnosti okoli zasvojenosti od – predvsem – prepovedanih substanc. Ker dovoljene ali pač neprepovedane snovi imajo pri nas tako ali tako neko svoje mesto. Če upravičeno ali ne, je povsem drugo vprašanje, če že ne popolnoma druga zgodba. Eni pretiravajo, drugi o dovoljeni ali nedovoljeni zasvojenosti ne želijo slišati ničesar (v tistem simpatičnem slogu: če se ne govori, potem ne obstaja). Tako je videti. Kako pa je v resnici ...

Mi, ki na tem področju delamo, smo blizu realnosti, saj je večji del delovnega dne rdeča nit zasvojenost in vse, kar je povezano s to besedo. Pa tudi mi ne vemo, kaj se čisto zares ali točno dogaja. Jaz pri svojem delu še vedno sodelujem z manj mladimi uporabniki heroina in kokaina, vmes so tudi zelo zagrizeni uporabniki konoplje pa raznoraznih zdravil. Sem pa – prepričana, da nisem edina – presenečena nad novim valom. Če se mu lahko tako reče. Vemo, da prek spletnih naročanj prihaja v našo lepo domovino čuda nekih kemičnih zvkov, vemo, da to ni ravno dobro, pravzaprav je to zelo slabo, in vsi se bojimo in sprašujemo, kaj iz vsega tega še bo. Nekako se mi zdi, da najbrž ne veliko lepega. Če čisto na hitro pomislim na tako imenovana običajna zdravila, ki jih ljudje jemljemo, ker nam ta ali oni zdravnik predpiše recept zanje, in se vedno znova sprašujemo, kakšne stranske učinke imajo, potem se moram vprašati, kakšne stranske učinke imajo te kemične učinkovine, ki se iz tujih krajev prek spleta znajdejo pri nas, v največji meri pri naši mladini.

Ne samo da se bo počasi nujno treba o tej temi izobraziti, prepričana sem, da bo to treba narediti zelo hitro. Ali še bolje – takoj! A bolj me skrbi, kako se izobraziti in o čem natančno. Ker te kemične formule menda tako hitro doživljajo spremembe, da je nemogoče iti z njimi v korak s časom. Se pa vprašam, če se o tem, razen dotičnih in njihovih svojcev ter tistih, ki z zasvojenimi od prepovedanih substanc delamo, sploh še kdo na pravi način sprašuje, kaj zdaj z vsem tem.

V našem lepem mestecu, se mi zdi, živimo na način – o čemer se ne govori, to ne obstaja. Seveda ni čisto tako. Že dolgo let imamo ambulantno, kjer uporabnikom prepovedanih snovi delijo predpisane substance, s čimer ni nič narobe, narobe pa je to, da je to pravzaprav čisto zares edina zadeva, ki v tem kraju za to populacijo obstaja. Aja, pa naše službeno terensko vozilo prihaja vsak dan, da se razdeli nekaj sterilnega materiala za injiciranje, po principu zmanjševanja škode v skrbi za zdravje za posameznega uporabnika in posledično tudi za ostale

Foto: osebni arhiv

občane. No, pa tudi to, da se o vsem tem ne govori, ni čisto res. Seveda se govori, ker se veliko, zdaj že prav vedno več ljudi zgraža nad početjem uporabnikov prepovedanih snovi. In mi smo tisti, ki tem nesrečnim uporabnikom drog še potuho dajemo. Kako površno obsojanje! A marsikdo, tudi osebe, od katerih tega ne bi pričakovali, žal odreagirajo prav tako. In to je to. Z zelo malo upanja, po toliko letih si to že upam reči, da bo v nekem doglednem času bistveno drugače.

Jah, morda se pa motim – tudi volitve so ta mesec tu. Na lokalni ravni! Morda pa obstaja upanje, da se bo za obstoječe uporabnike poskrbelo, da bodo dostojno in varno preživeli neko dogledno prihodnost, da se bo s primerno in zajetno preventivo poskrbelo za prihajajoče mlade rodove in da se bo vse skupaj v kraj umestilo tako, da bo za vse sprejemljivo. Saj je najbrž vsem jasno, da se bo čas, žal, tudi v prihodnje obračal naprej s prisotnostjo uporabe drog in s tem povezanih težav, ki nam niso niti malo po volji. Razumem situacije, povezane z zasvojenostjo, tudi meni vse to ni v redu, ker vidim preveč gorja vsak dan, in ravno zato se ne morem samo obrniti ali mirno gledati vsega tega ... Čas pa še vedno teče za vse nas, kakor koli že gledamo na vse to in ne glede na to, kaj si o tem mislimo. In vprašanje je, o čem bom čez dvajset mesecev spet pisala.

Žanin

**NOROSTI NI LAHKO NOSITI.
NOSI SE VISOKO IN PAZI NA PADCE.
NOROST JE NALEZLJIVA IN KOT TAKA NIMA
ZAČETKA IN NE KONCA.
NI POIMENOVANA KOT ČLOVEK,
NI ZAVESTNO UJETA,
NI POSTAVLJENA MED VPRAŠAJE,
JE IN ZADOSTUJE.**

LUCIJA BEGUŠ

ŽIVLJENJE V POZABLJENIH KRAJIH ISTRE

Ko sem prvič stopila na Hrvoje (vas v slovenski Istri naprej od Gračišča), me je spominjala na vas duhov – kot mnogo drugih manjših krajev naokoli. Veliko ruševin, propadajočih hiš, zaraščenih teras – čutiti pa je, da je tukaj nekoč bilo polno življenja. V zalednih koncih slovenske Istre je veliko zapuščenih poslopij, ki kličejo po tem, da bi jih nekdo ponovno oživel. Paradokso je veliko hiš, ki ne bi propadale, če bi nekdo živel v njih, hkrati pa je veliko brezdomnih ljudi, ki nimajo strehe na glavi. Logična matematika bi dala brezdomne ljudi v poslopja »brez gospodarja« in jim priskrbelo skrbnika, a žal to ni tako preprosto. Veliko poslopij ima po več lastnikov, potomcev pokojnih gospodarjev posestva, ki pa so razpršeni po vsem svetu in podobno.

Z vztrajnim iskanjem pa je Zadrugi Sončni griči Istre uspelo odkupiti zapuščeno župnišče v Hrvojih ter vanj vdihniti življenje, ponovno oživeti kulturo in še mnogo kaj. Vizija zadruge je s spoštovanjem do tradicionalnega kulturnega okolja Istre oživeti del zapuščene zemlje in ustvariti podpirajočo skupnost, ekovas, kjer so vrednote raznolikost, skrb, preprostost, radost ter kjer bi lahko bivali tudi ljudje, ki so ekonomsko manj zmožni.

Zadruga sodeluje z društvom Sončni grič, katerega namen je širjenje zavedanja/izobraževanja o trajnostnem razvoju in trajnosti v praksi ter raziskovanje in aktiviranje mirujočega potenciala izseljenega dela slovenske Istre. S tem namenom se je avgusta na Hrvojih zbralo 24 mladih iz Slovenije, Hrvaške, Italije in Estonije, kot udeleženci Erasmus+ mladinske izmenjave »Pleši svoj ples, poskrbi za našo prihodnost«. Skozi projekt so mladi delili/spoznali konkretne načine za bolj trajnostno življenje, povezali so se z lokalno skupnostjo ter kritično premislili o trajnostnem razvoju podeželja. Poleg tega so raziskovali umetnost/ustvarjalnost kot medij za izkustveno učenje, zdrav način življenja, sproščanje stresa, spodbujanje osebnega in socialnega razvoja posameznika. V projektu so se mladi preko praktične pomoči lokalnim kmetom naučili o lokalnem in ekološkem kmetijstvu. Podprli so tudi lokalno kulturno dediščino, saj so očistili okolico stare cerkve sv. Hieronima. Preko praktičnega

Foto: Katra Petre

dela na Sončnem griču so se učili praktičnih aspektov trajnosti (kako narediti jurto, grajenje z lokalnim naravnim materialom, shranjevanju hrane itd.). Poleg tega smo se učili o permakulturi, tj. sistem agrikulturnih in socialnih konceptov, ki se osredotočajo na vzorce in lastnosti, opazovane v naravnih ekosistemih. Skozi delo v skupnosti in pomoč lokalni skupnosti smo naučene principe lahko uporabili v praksi, kot npr. pri kuhanju, delu na polju, naravni gradnji, ciklični uporabi vode, kompostiranju iztrebkov itd. Mladi so preko metode kavarna svet govorili o trajnosti in problematiki izseljevanja z ruralnih območij ter razmišljali o možnostih njihovega ponovnega poseljevanja. Spoznali in učili so se tudi osnove facilitiranja.

V metodi odprtega prostora so lahko ponudili svoje talente ali izrazili, česa se želijo naučiti, preko različnih delavnic, kot npr. izdelava naravne kozmetike, uporaba plesa v umetnostni terapiji, metode projektnega vodenja z majeva sanjanja, rezbarjenje, pletenje itd. Tak način izvedbe dejavnosti jim je omogočil, da so se vsi preizkusili v vlogi voditeljev in s tem povečali svojo samozavest. Postali so tudi bolj samozavestni v improvizaciji, tako v plesu kot v gledališču.

Medkulturna izmenjava je bil eden izmed glavnih ciljev našega projekta, tako med samimi udeleženci kot tudi z lokalno skupnostjo. Mladi so preko pustolovske igre raziskali kulturno in naravno

dediščino Istre ter spoznali nekatere domačine in njihov stil življenja. Na koncu so tudi organizirali dogodek, na katerega smo povabili ljudi iz lokalne skupnosti, jim predstavili delčke kulture udeležencev (na primer italijanski ples, estonsko tradicionalni ples in igre, tradicionalno hrano), jim predstavili gledališko in plesno improvizacijo. Domačini pa so za nas naredili delavnico izdelovanja fužev ter pripovedovali zgodbe o lokalni kulturi.

Da zaokrožimo zgodbo, izjava udeleženke Sare Bene:

»Mladinska izmenjava nam je omogočila odprto igrišče za dosego svojih potencialov, sanj in želj. Živeli smo v 'zdaj trenutku', v pravi utopiji. Vrnitev v realnost je bila velik šok, kajti spoznala sem, da večina družbe deluje na drugačen način. Na Sončnem griču lahko ponotranjš vrednote, ki ti obogatijo srce in dušo ter te naredijo boljšega človeka, ki ceni življenje. Z bolj preprostim življenjskim stilom in odločitvijo, da pustimo ego za sabo, naredimo prostor za prava čustva: ljubezen, veselje, srečo, skromnost ... občutek praznine, dolgočasje ali osamljenosti je bil skoraj nemogoč. Preko življenja v skupnosti v omejenem prostoru s toliko različnimi osebami in z generacijsko raznolikostjo se lahko veliko naučimo in izboljšamo vsak dan. Ta projekt je zelo dober dokaz, da če izstopimo iz svojih navad, lahko dosežemo svoje sanje.«

Barbara Balan

Foto: osebni arhiv

Gostujoča kolumnistka:

Lucija Klun

MI IN NEMI

020
KRALJE
ULICE

Leta 2017 je avtorica Beauvais doktorirala z analizo »diskurzivne neenakosti« – že sama formulacija opazovanega fenomena je zelo zanimiva. Avtorica je analizirala javne debate (v manjših skupinah), ki so spremljale kanadske volitve, in v odstotkih merila delež vključevanja žensk in skupin z nižjim socialno-ekonomskim statusom v take »javne deliberacije« o političnih vprašanjih. Ugotovila je, da v polemikah večina diskurza »zasedajo« moški srednjih let, ženske in ljudje z družbenega roba pa se sami umaknejo oziroma prispevajo majhen del v skupni pogovor. Se pravi, tudi v okoliščinah formalne enakosti (vsi govorijo isti jezik in imajo teoretično možnost spregovoriti) si dominantne skupine vzamejo diskurzivni prostor in ga sooblikujejo v veliko večji meri kot skupine, ki so zgodovinsko izključene in podrejene. Všeč mi je sintagma »diskurzivna neenakost«. Je neenakost, ki ni materialna, ni oprijemljiva, je pa izredno opisna za stanje družbe, v kateri nekateri »imajo« besedo, drugi pa je na ta način »nimajo«. Čeprav so formalno vključeni v skupne »jezikovne vire«, obstaja tendenca samoizključitve, čutijo, da ne vedo, kako »prav govoriti«, kaj sploh povedati, kako to povedati jasno in artikulirano, da bodo na »trgu javnih govorcev« sploh dojeti kot relevantni. Vse ta opažanja se vedno znova potrjujejo: V še tako skupnostnih in samoorganiziranih okoljih se diskurzivni prostor prelamlja med tistimi, ki so elokventni, artikulirani, retorično dominantni, in tistimi, ki molčijo ali pa povedo kakšno reč bolj potih, jecljajoče in brez učinka. So tisti, ki tvorijo diskurzivne pogoje, in so tisti, ki so v njih udeleženi. In ta delitev je dokaj verodostojen odsev splošne socialno-ekonomske delitve med privilegiranimi in neprivilegiranimi.

»Diskurzivna neenakost« je variacija ali pa odvod tega, kar je francoski filozof Michel Foucault prepoznaval v diskurzivnih postopkih izključitve (kar je recimo pomemben del ohranjanja nadzora nad družbenim dogajanjem) – najočitnejši postopek jezikovne izključitve je prepoved. To pomeni, da nekaterih stvari ne moremo ali ne smemo izreči. Formalno naravo prepovedi privzema na primer sovražni govor, ampak prepoved sega tudi globoko v območje legalnega, a neprimernega. Na primer: sredi Bachove suite v D-molu v Gallusovi dvorani ne moremo zavriskati: »Danes sem brez gat!«

Ampak banalnosti vstran: postopki razločevanja diskurza so temeljni postopki dominacije. Četudi so govor in besede, ki krožijo po skupnosti, videti kot nekaj malenkostnega, so v resnici bolj ali manj simbolni duplikat materialnih bojev, so »simbolni prevod« bojev za oblast; sistemov obvladovanja in podreditve. Ob prepovedi so torej drugi principi izključitve, npr. razločevanje in izvrženje: so diskurzi, ki ne smejo krožiti kot ostali, npr. besede norca, zlikovca, čudaka, potepina, begunca ..., obstajajo ljudje, katerih beseda je ničeva in nepomembna. Del ljudi je na ulici preprosto preslišán, ko si želijo od koga izposoditi telefon ali pa ko prosijo drobiž. Nedavno sem opazovala interakcijo v Ljubljani – zazdelo se mi je, da poslovnež, ki je prihajal iz Gospodarske zbornice, vidi dobesedno skozi prodajalca Kraljev ulice, pa čeprav ga ta direktno nagovarja. In potem obstaja tudi del pripadnikov družbe, ki ne more pričati na sodišču, podpisovati pogodb, ne more »stati za svojo besedo« (npr. zaradi odvzete opravilne sposobnosti).

Seveda je razločevanje med besedo in molkom/umikom tudi prešitje med racionalnim in iracionalnim, razumnim in norim, normalnim in nenormalnim. In vse povedano se v nečem, kar lahko poimenujemo

»epistemologija tišine«, konceptualno zgosti. Kot nekje povzame Mladen Dolar: »Epistemologijo nekega molka in neke izključitve – norost je tisto, kar je moralo biti izključeno, tisto, čemur je bilo treba vzeti glas, da bi se lahko vzpostavil neki diskurz, namreč »racionalni«, »znanstveni« diskurz ...«

A dodajamo: glas ni odvezet le norosti, ampak vsem tujim, izkoriščanim in »obrobnim« članom družbe. Oziroma niti ne odvezet (to nekako implicira nasilje), ampak – socialne in zgodovinske okoliščine so take, da kljub odpravi formalnih ovir marginalizirane skupine ostajajo izključene, »neubesedene« ali pa so njihove besede vedno sprejete z dvomom in nezaupanjem. Še bolj res je to, da se zdi, da na primer »racionalni« diskurz o beguncih še najbolj motijo begunci sami, ker prelamljajo s prevladujočimi idejami o samih sebi. Na koncu so krivi za domnevno »iracionalne reprezentacije svoje lastne identitete«. Podobno je z »norci« – najbolj izoblikovano mnenje o ljudeh s težavami v duševnem zdravju imajo tisti, ki jih nikdar ne srečajo in z njimi ne spregovorijo.

Mogoče je še najbolje o tem fenomenu govoril Freire. To, da so izkoriščane skupine oropane lastne reprezentacije in ubesedovanja lastnih pomenov, je poimenoval **kultura molka**. Takole je zapisal: »Za razumevanje kulture molka je **potrebna analiza odvisnosti kot relacijskega pojava, ki priklicuje različne forme bivanja, razmišljanja, izražanja obeh, kulture molka in kulture, 'ki si je prisvojila glas' /.../ Človeški obstoj ne more biti molčeč. Obstajati kot človek pomeni poimenovati svet, ga spreminjati. Ko je svet poimenovan, vznikne v dialogu kot problem – izkaže se, da potrebuje preimenovanje. Ljudje niso ustvarjeni v tišino, temveč v besedo, v delo, v akcijo in refleksijo.**«

Res je, da se svet, prav toliko kot na delavce in kapitaliste, proletariat in buržoazijo, deli na tiste, ki si lastijo ubesedenje sveta, in tiste, ki so v družbi razlašeni relevantne besede. Lastništvo nad produkcijskimi sredstvi diskurza pripada tistim, ki oblikujejo dominantne in legitimne pomene za vso družbo. So tisti, ki dobesedno (!) poimenujejo svet na način, kakor ga vidijo oni, drugi, izkoriščani, pa se morajo vsakodnevno soočiti z reprezentacijami, diagnozami, kategorijami, zakoni, ki niso njihovi in niso od njih.

Včasih si družbo zamišljam kot nekakšne koncentrične kroge, v katerih se pomeni in reprezentacije od jedra širijo proti socialni periferiji. Tam – na robu – naj bi ljudje z blagohotnostjo sprejemali razumne klasifikacije, ki jih zanje snuje simbolna »oblast« (akademiki, politiki, podjetniki itd.) ...

In v obratno smer poskušajo najti pot drugačna sporočila – od njih, tako imenovanih »drugih«, ki bi radi (iz)povedali svoj pogled na svet –, ampak uhli v sredini ne slišijo glasov z obrobja. Velikokrat mi pride na misel analogija na fizično (geografsko) periferijo – s katere v zadnjih mesecih na ilegaliziran telefon kličejo begunci in poskušajo povedati, da potrebujejo azil, da so bili v svojih državah (in tudi na Hrvaškem) ogroženi, pretepeni in brez prihodnosti. Ampak te besede in klici ne pridejo niti dlje od Kolpe. Res se zdi, da je med nami prepad: mi z glasom in drugi, ki ostajajo nemi.

TANJA SAN IN ANASTAZIA OM:

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN:

SI JIH NAREDILA?

SI JIH POTOPILA V SVOJO BOLNO ZAVEST?

SI JIH POPEKLA Z VSEH MOŽNIH STRANI IN JIM PRIPRAVILA ZADNJICE ZA ODVZEM?

SI JIH PODEVETERILA?

SI JIH POPOLŽILA NA SVEŽEM VOLUMNU?

SI JIH SCROLLALA DO MOJEGA PISMA?

SI JIH PREVIDNO POPAČILA OB KLICANJU SVOJEGA KURBIRJA?

SI JIH RODILA SKOZI NOSNE ODPRTINE?

TJA V NEMO.

ANASTAZIA OM:

NE BOSTE SUŽNJI.

NE BOSTE LAČNI.

NE BOSTE POSILJENI.

NE BOSTE BREZ DOMA OSTALI.

NE BOSTE SUROVO UBITI.

NE BOSTE V TABORIŠČU.

NE BOSTE PREVARANI.

NE BOSTE ZLAGANI.

NE BOSTE ZAVEDENI.

NE BOSTE SPLOH.

NI SEM JIH NAREDILA.

V KALI SEM JIH ZATRLA.

NE VERJAMEM V TA SVET.

NE BOSTE SPLOH.

TJA V NEMO.

Foto: Sandra Požun

Kraljevi recenzor:

KINODVOR 10: DESET LET MESTNEGA KINA

Odzvali smo se povabilu na novinarsko konferenco ob 10-letnici Mestnega kina Kinodvor, ki je svoja vrata odprl 1. oktobra 2008. V tem obdobju ga je obiskal dober milijon obiskovalcev in je zagotovo eden izmed gonilcev razvoja slovenske filmske kulture.

V desetih letih smo si lahko na skoraj 19.000 projekcijah ogledali dobrih 2300 filmov. Predvidevam, da prisotnim ni bilo treba posebej poudarjati kakovostne in zahtevnejše filmske produkcije, s katero Kinodvor orje ledino. Ena izmed pozitivnih lastnosti Kinodvora je vsekakor tudi širina, saj večina predvajanih filmov prihaja iz neangleško govorečih držav. Poleg omenjenega je Kinodvor tudi družabno filmsko stičišče – *meeting point* – in uresničuje nov tip kinematografa – *event cinema*. V Kinodvoru pravijo, da je kino film plus obiskovalec. Naj omenim še njihova program za otroke Kinobalon in program za mlade od 15. leta starosti Kinotrip, ki sta se izkazala za zelo dobra. Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje je medtem letos sprejel učni načrt za izbirni predmet Filmska vzgoja v osnovni šoli in za izbirni

Foto: JN

predmet Film v srednji šoli. Poučevanje obeh predmetov se začne v šolskem letu 2019/2020. Pri pripravi strategije nacionalnega programa filmske vzgoje je sodelovala tudi Petra Slatinšek, vodja programa za mlada občinstva in filmsko vzgojo v Kinodvoru. Seveda bo Kinodvor sodeloval pri izvajanju filmske vzgoje. Kinodvor se je zahvalil tudi politični volji Mestne občine Ljubljana, brez katere projekta Mestnega kina ne bi bilo mogoče izpeljati, trenutno pa

se v sodelovanju z MOL oblikuje in razvija tudi načrt za mestni minipleks v Podhodu Ajdovščina z več dvoranami za raznolik program in nova občinstva. Društvo Kralji ulice bi se rado iskreno zahvalilo Kinodvoru za pokazano dobro voljo pri doniranju vstopnic za njihove filmske projekcije.

JN

TATOVİ: SNG DRAMA LJUBLJANA

Dea Loher je nemška avtorica drame Tatovi. Režiserka Ivana Djilas je odlično idejno zamisel vpela v scenografijo o večnem krogu smisla življenja, ki nam ga predstavlja vrtljivi oder (ponavljajoče se osebne tegobe posameznikov iz njihovega življenja).

Vsi smo tatovi, ki si krademo iz notranjosti duš, v apatičnost samih sebe, do praznine itd. 12 »tatov«, če lahko temu tako rečem, nastopi posamezno, kasneje se v medsebojnih odnosih prepletejo v zgodbi. Ni glavnega igralca, a vsak lik nosi svojo zgodbo, ki nas pritegne. Finn, Linda, oče Erwin, Mira, policist Tomas ... ne vidijo resnice, oropajo jih tako drugi, kot oropajo sami sebe.

Nekateri življenja ne zdrže, drugi se ga bojijo spreminjati.

Po predstavi še vedno vidim vrtljivi oder in vsako zamenjano, spreminjajočo se sceno. Omenila bi še dobro igro Nine

Foto: arhiv SNG Drama Ljubljana

Valič, Saše Mihelčič ter Silve Čušin. Navsezadnje vsak najde svojo resnico, ne smemo obstati, le iskati, iskati. No, volkovi živijo v tropu, ne? Kot pravi

Linda na začetku drame. Le pojdite »krast« v Dramo.

Barbara Jozelj

PO ŠTIRIDESETH LETIH PANKA, 1977–2017, ALI GOSPODJE TOVARIŠI, TOVARIŠI GOSPODJE, JAZ VAM NE VERJAMEM, 6. DEL

V prejšnjem delu sem poskušal prikazati Sex pistols v drugačni luči. Kaj bi v tem primeru lahko rekel za The Ramones? Za bend »pravih norcev«? Za bend, ki je obstajal že tri leta pred pank eksplozijo, a so se tega izraza otepali, Ramonesi so se smatrali za rešitelje rokenrola, saj so vseskozi navajali, da gre za vrnitev k rokenrol koreninam, pank kot oznaka jim je – kot so rekli – bolj škodovala kot koristila. 22 let turnej, 2263 nastopov, 14 studijskih albumov, 4 v živo, nekaj dokumentarcev, posebej vredno pa je omeniti, da je ta bend imel fene med samimi zvezdniki pop, metal in pank žanra.

Če so Sex pistols provocirali s svojo nacistično opravo in s tem opozarjali na fašizacijo Anglije in družbe, The Ramones na presenečenje mnogih niso skrivali svojega »antikomunizma«, ki so ga večkrat javno poudarili, a očitno je bila to še stara šola ameriške propagande o Sovjetih in Kitajski – državah, ki jim je bend vedno zavrnil vse ponudbe za turnee, ki so jih dobili v osemdesetih, a je vendar to, da so sploh dobili ponudbe iz držav, ki so imele močno antiameriško propagando, dovolj zgovorno in pove veliko o pomenu benda. Ramonesi so se smatrali za »patriote«, to so nakazovali tudi njihov ameriški logo in mnoge njihove izjave v tem duhu, čeprav je bil kasneje Joey Ramone znan kot liberalec, Tommy pa je zanikal ta »patriotizem«, saj je smatral, da je politično prepričanje ostalih članov naivno in otročje.

Čeprav je bend polnil dvorane za več tisoč obiskovalcev po celi Evropi, so zares hoteli uspeti v Ameriki, kjer so zelo pogosto igrali v klubih za nekaj sto ljudi, a želja in frustracija, da bi bili največji, sta z leti pešali. Če so Ramonesi predstavljali nekakšno bratstvo in zavezanost vsaj po imidžu in »ideologiji«, je bilo znotraj benda veliko trenj. Bend je dolga leta deloval v medsebojnem sovraštvu, preziru in ignoranci, prijateljstvo je izginilo, ostal je samo poslovni odnos. A da bi poleg njihovega bogatega glasbenega opusa ta paradoksalni pank oziroma rokenrol fenomen bolje razumeli, naj navedem še nekaj manj ali bolj znanih dejstev o članih.

JOHNNY RAMONE (kitara) je bil v bistvu nekakšna enigma benda in ultra konzervativec. Preden je postal prestopnik, je vneto treniral *baseball* in ni bil odsoten niti en dan šolanja, kot je navedel v svoji avtobiografiji. Pri 25 letih je prenehal z »vsem slabim« – z drogo, predvsem pa z vlomi, ropi, nasiljem in huliganstvom. Rešila ga je vojaška šola. Johnny je utelešal nekaj, kar ni bilo klasično značilno za pank – konzervativni desničarski svetonazor. Večji idol kot kdor koli mu je bil lastni oče, vojaški oficir, ki mu je v glavo vtepel samodisciplino. Johnny je kontroliral in vodil bend. Z glasbenega vidika so mu očitali, da ni

znal kaj več od štirih akordov. O ostalih članih je dejal: »Ukvarjati sem se moral s temi disfunkcionalnimi samodestruktivnimi ljudmi.« V mislih je imel *Dee Deeja*, ki je imel veliko problemov z drogo, shizofrenijo, in Joeyja, kjer je bilo obratno, mentalne bolezni so bile večji problem kot droge.

DEE DEE RAMONE (bas) je bil shizofreni paranoidni poet. Kot Douglas Colvin je do petnajstega leta živel v Berlinu z mamo Nemko in očetom ameriškim admiralom, ki je imel službene poti po Evropi, da bi ravno za čas srednje šole emigriral v New York. Dee Deeja niso samo smatrali kot dušo The Ramones, saj je bil avtor več kot 50 odstotkov pesmi, bil je človek, za katerega so mnogi dejali, da je pank žanr izoblikovan pravzaprav po njegovi osebnosti. Njegove biografije, ki jih je pisal kot romane, so predstavljale mešanico njegove najbolj odbite, nadrealistične fikcije. Toda ni postal samo ikona pank, temveč na svoj prezir tudi ikona heroína, ki ga je pokopal, preden je dopolnil 50 let. V srcu privržencev in glasbenih kolegov je ostal iskrena duša, *dobričina* in velik talent.

JOEY RAMONE (vokal) je bil romantična plat banda, katerega opus je imel ljubezensko tematiko, kar je Johnny sovražil. Nenavaden lik, ki bi ga tudi v najhujši vročini videli v njegovi črni usnjeni jakni na newyorških plažah. Visok dva metra, suh, v mladosti viden kot čudak, frik, je odraščal s tremi očimi ter bratom – ki je kasneje igral v Rattlersih – in mamo slikarko. Bil je pravo nasprotje Johnnyja, saj se je leta kasneje po svojem »patriotizmu« smatral za liberalca in je javno zagovarjal levičarske ideje. Za mnoge je Joey Ramone predstavljal heroja oziroma nekoga, ki lahko kot čudak postane velik v vsem pomenu besede, vsak dvom o njegovi veličini uniči dejstvo, da je dobil svojo ulico v New Yorku, imenovano Joey Ramone place. Pokončal ga je rak, kakor Johnnyja, umrl pa je star 49 let kot Dee Dee.

Potem je tu še zadnji, a brez dvoma nič manj pomemben bobnar TOMMY RAMONE, ustanovitelj benda. Da, prav ste slišali, Tommy je v bistvu povabil vse druge zraven, ideja o imidžu je bila prav tako njegova. Produciral je prve štiri albume in napisal njihov največji »hit« Blitzkrieg bop in mnoge druge pesmi. Očitno »preveč normalen ali premalo nor«, da bi zdržal tempo The Ramones vojske, je nekega dne med njihovo evropsko turnejo ostalim dejal, da ima vsega dovolj, na kar so vsi ostali člani bruhnili v smeh. Jaz pa se zdaj smejem, ker mislim, da sem porabil svoj prostor za tekočo številko KU, zato na koncu zakličem: »*Long live The Ramones, hey ho, let's go!*«

Diego Menendes

023
KRALJI
ULICE

HUDSKA KUHNA, MINEŠTRA ALA LOLA

Potrebujete stročji fižol, po možnosti svežega, lahko tudi zmrznjenega. Dušite ga, da postane mehak. Medtem narežete eno čebulo, strok česna, malo peteršilja, eno bučko in en večji korenček. Pripravite še paradižnikovo omako, špagete, ki jih prelomite, gomolj zelene, tri žlice jabolčnega kisa, olje in klobaso po želji.

Vso omenjeno zelenjavo dušite z malo vode, ko zavre, dodajte še malo vode, špagete in paradižnikovo omako ter kuhajte do konca. Po potrebi dodajte grah ter začimbe, kot so mleta paprika, poper, kumina in vegeta. Pa dober tek.

Lola

Izza rešetak:

Gostujoča kolumnistka: Zuzanna G. Kraskova

IZZA REŠETK NA ISLANDIJI

Foto: osebni arhiv

V skladu s cilji Sveta Evrope, ki so varovanje in uveljavljanje človekovih pravic po vsej evropski celini, kamor je umeščena tudi Islandija, je tudi njena kazenska zakonodaja. Islandija je država s 330.000 prebivalci, ki skrbno varuje okolje, naravo, živali in sodržavljane. S približno enako mero vneme pa skrbijo tudi za poštenost in družbeni red, zato ne preseneča, da ta otoška država nima visoke stopnje kriminalitete. Za primer vzemimo obsojene bankirje oz. »banksterje«, kakor so jih v javnosti poimenovali. Islandci so raje dopustili bankrot propadlih bank in z denarjem, s katerim bi morali banke sanirati, so raje pomagali razvoju države in ljudem. Tako so bankirje praktično obsodili ljudje, saj so se uprli odplačevanju dolga »zavoženih bank«, predsednike uprav in nadzornih svetov pa je sodišče zaradi finančnih špekulacij, pranja denarja in nerealnih posojil v tujini obsodilo skupaj na 46 let zapor. Med poslovnim obiskom Islandije sem se o razmerah v islandskih zaporih pogovarjala z odvetnikom iz Reykjavika, zagovornikom obsojenega preprodajalca prepovedanih substanc, ki je poudaril, da v zavodih za prestajanje kazni zaporu vlada hierarhičen red, v tega pa je vpeto delo oz. vsakdanja do

osemurna zaposlitev – na zaprtih oddelkih imajo obsojenci za vsak dan določeno delo, dejavnost ali nalogo, na polzaprtih in oddelkih s prostim izhodom pa vsem obsojencem priskrbijo zaposlitev (za to so subvencionirana določena podjetja), vsi pa so, poleg športnih in kreativnih dejavnosti, deležni skrbne psihosocialne obravnave, ki se je morajo udeleževati, bolj intenzivna socialna obravnava je pri koncu prestajanja kazni, da se obsojene osebe lažje vrnejo v družbo. Dsmrtne kazni nimajo (imeli so jo v preteklosti, ko so bili v političnem »zavezništvu« z Norveško). Povratništvo je v upadu, opažajo pa porast huliganstva in agresivnega vedenja pri adolescentih, ki pa ni ravno skrb vzbujajoče, saj je na Islandiji brezposelnost ena najnižjih na evropskem območju, pa tudi v svetovnem merilu, zato imajo mladi možnost zaposlitve takoj po končanem izobraževanju. Islandija je dežela redu, preudarnega sobivanja z naravo in izkoriščanja naravnih virov, na primer geotermalno ogrevanje je edinstvena poraba naravnega toplotnega vira in ogreva »zastonj« praktično ves vulkanski otok. Tudi zapore. In zapornike. Morda torej zaradi tega na Islandiji ne poznajo uporov ali stavk v njihovih kazenskih ustanovah ...

024
KRALJI
ULICE

GRAD NA IGU

Na Igu stoji na idiličnem mestu na hribu grad, ki pa ni le grad, je namreč ženski zapor. In jaz (ime je izmišljeno) sem zadnjih nekaj mesecev prebivalka tega gradu. Čeprav sem bila fizično napadena in sem posledično kazensko ovadila dotično osebo, sem na koncu kljub vsem dokazom dobila šest mesecev zaporne kazni, in sicer zaradi krivega pričanja, pa še to samo zaradi moje neudeležbe na glavni obravnavi. Kajpak, ker nisem imela urejenega bivališča, nisem mogla prejeti sodne pošte, in tako se me je brez moje vednosti sodnica odločila kaznovati, namesto da bi bil storilec kaznovan za svoje dejanje.

Kakor da to ni bilo dovolj, me je ista sodnica – ki me očitno ne mara, je pristranska, kar ne bi smela biti v svojem poklicu – po domače nategnila. Kako? Ko sem jo preko elektronske pošte in tudi telefonsko vprašala, ali lahko napišem prošnjo za opravljanje družbeno koristnih del namesto prestajanja zaporne kazni, mi je odgovorila, da sama ne morem zaprositi oziroma vložiti prošnje in da mora to storiti moja odvetnica, ki sem jo imela po uradni dolžnosti. Čeprav sem napisala in poslala prošnjo – po navadni pošti – ter tudi odvetnici naročila, naj napiše vlogo za alternativno prestajanje kazni zaporu, ne eno ne drugo ni bilo realizirano. Kot vem, lahko oseba sama zaprosi za DKD. Ne glede na to, da nisem odvetnica, imam po zakonu pravico sama pošiljati in vlagati vloge, prošnje itn. Vem za primer, ko je dober prijatelj sam napisal prošnjo po pretečenem roku, a mu jo je druga sodnica vseeno odobrila. Meni pač ne. Morda sem sodnici antipatična, morda ne, dejstvo pač je, da sem dobila datum nastopa kazni. Ko sem znova prosila odvetnico, da naj vseeno poda vlogo za DKD, mi je rekla, da so njene storitve plačljive, saj me ne zastopa več po uradni dolžnosti. Sedaj zahtevam vsa potrdila, kaj vse je zame naredila odvetnica v času obrambe po uradni dolžnosti, s tem mislim iti do konca, ker mi ni bila omogočena pravica do poštene obrambe v svojem primeru. Moje

osebno mnenje je, da odvetniki po uradni dolžnosti le nabirajo »pike«, ker so po teh plačani, kaj drugega niti ne pričakujete od njih, zares je sramotno, da jih premalo dela dobro oziroma kot je treba.

Tako sem pristala na tem »idiličnem« kraju, dnevi se vlečejo v nedogled, vikendi še bolj. Dnevi so polni brezdelja in komaj čakaš na kakšno delavnico za izdelovanje česar koli: zapestnic, uhanov ... Naj še omenim, da sem za dve uri dela vsak dan plačana celih 6 evrov na mesec. Zanimivo. Problem so tudi fiksni telefonski klici, ki so iz zaporu dovoljeni samo na telefonske kartice enega izmed slovenskih operaterjev. Kartico za 10 evrov ti tako požre v desetih minutah, saj večinoma kličeš na mobilne številke. Zame je zato komunikacija z zunanjim svetom luksuz, zelo je drago, tudi med ostalimi zapornicami je zaradi tega precej razburjenja, zato upam, da bodo v prihodnosti to uredili. Ne vem, zakaj ni na voljo izbira operaterja po želji. Kot sem že rekla, dnevi minevajo počasi in po polžje. Prijateljic praktično nimam, prepuščena sem sama sebi. Ob strani mi stoji le partner, ki pa ga vidim le eno uro ob vikendih. Po nekem času dobiš ugodnost dveh ur obiskov, česar se zelo veselim, saj zraven pripelje tudi najinega sina. Preostali čas bi najraje prespala, ampak nisem takšna oseba, se rekreiram, ustvarjam, pišem itn. Želim biti produktivna, čeprav sem v tej sivi zgradbi. Bliža se zima in z njo tudi moj odhod iz tega gradu. Nisem si zaslužila tega prestajanja, če bi na kakršen koli drug način pristala tukaj, bi to mirno požrla. Ne bom kar tako pozabila na teh nekaj mesecev odvzetega življenja, borila se bom, saj sem neupravičeno zaprta. Sramota, kako se lahko nekateri brez posledic odločajo o usodi drugih. Ne predam se. Življenje gre naprej ... raport, zajtrk, delavnica, kosilo, dve uri sprehoda, večerja, štetje in lahko noč.

Sandra

ZAPOR – IZOLATOR, 4. DEL

KPD Dob in svetovanje

Svetovanje je ena ključnih poti k pozitivnim medsebojnim odnosom zapornikov in delavci zavora in medsebojni odnosi so ključna stvar pri pozitivni izpeljavi tako imenovane resocializacije. Zato menim, da bi morali dati zavori velik poudarek na svetovanje, saj je najbrž prav od njega odvisna nekakšna uspešna prihodnost namena zapiranja ljudi. Pri tem mislim na prostovoljno svetovanje (študenti ...), ki je lahko (in mislim, da tudi je) dosti bolj uspešno kot svetovanje profesionalnih svetovalcev (prevzgojna služba v zaporu). Prostovoljni svetovalec se lahko prilagodi in se usmeri v pomoč eni osebi, medtem ko imajo profesionalni svetovalci v delu več zapornikov hkrati in se ne morejo poglobiti tako pozorno v reševanje problemov posameznika. Ravno zato tudi zagovarjam večjo uspešnost prostovoljnega svetovanja, za katero bi morali zavori pokazati dosti več interesa, kot ga kažejo.

Ko sem delal na projektu »svetovanje v zaporu«, sem se odločil za KPD Dob, kjer bi bilo utemeljeno pričakovati popoln interes in delovanje na čim večjem odstotku svetovanja, tako prostovoljnega kot profesionalnega, saj KPD Dob slovi in tudi je nekakšen glavni zavor v Sloveniji. V njem so zavorniki, ki so bili obsojeni na daljše zavorne kazni, in ravno oni potrebujejo popolno in čim večjo pomoč, da se bodo po prestani kazni lahko čim bolje vključili v življenje na svobodi, tako kot od njih zahteva in pričakuje družba. Toda ravno v KPD Dob sem naletel na velik problem realizacije prostovoljnega svetovanja v nevednosti (nezainteresiranosti?) vodilnih prevzgoje glede

prostovoljnega svetovanja zavornikom. Večina iz prevzgojne službe se je izgovarjala, da tega področja sami ne poznajo dovolj, in to so trdili tako vzgojitelji kot tudi namestnik upravnika, ali pa so se nekateri izogibali odgovorom na postavljena vprašanja. Tako so me pošiljali drug k drugemu in skoraj nihče ni mogel odgovoriti, da ni dovolj podkovan v prostovoljnem svetovanju ali da ni kompetenten za to področje ali da se mu prostovoljno svetovanje zdi nekaj novega (alternativnega? – op. Taubi) in še neutečenega. Toda če se ustavimo pri teh odgovorih, se nam mora postaviti vprašanje, mar ni KPD Dob »slovenski centralni zavor«, ki bi moral od vseh zavorov v Sloveniji najbolj delati na inovacijah prevzgoje in iskati tudi sam nove poti, kako »spreobrniti« in pomagati ljudem, ki so se prekršili zoper zakon, pa najsi bodo to okoreli kriminalci, morilci, posiljevalci, situacijski kriminalci, ljudje, ki jih je življenje pahnilo v kaznivo dejanje. Pa saj so konec koncev tudi zavorniki ljudje, razumska bitja, ki jim je treba pomagati, da pridejo do zavesti in spremenijo način destruktivnega življenja ali vsaj poskusijo s tem. Ljudi samo zaklepanje, izoliranje od svobode ne bo spremenilo/spreobrnilo. Treba je več delati z njimi. »Človeka je treba graditi.« – zavornik K. A.

Tako mnenje, kot sem ga dobil od večine delavcev v zaporu, s katerimi sem se pogovarjal, vsekakor ne vodi do uresničitve boljših pogojev dela in življenja v zaporu; do zelenih medsebojnih odnosov (ki si jih prevzgojna služba tako želi) in do neke nove že proslule resocializacije.

Taubi

025
KRALJI
ULICE

POLNI PENZION – ALL INCLUSIVE

Ja, poslušam, dotična oseba je dobila pogojno, je na svobodi, blablabla. Če vprašate mene, ni sploh prestala ničesar, kakšna je to kazen za pokradene milijone evrov, da se lahko prosto sprehajaš po parku ženskega zavora Ig, sediš na klopci, piješ kavo, za vikende hodiš domov ... A to je kazen? Zakaj je potemtakem 80 odstotkom zaprtih oseb dovoljeno le dve uri sprehoda ali fitnesa na dan?

To je gnila, skorumpirana država, ki si jo lastijo tisti, ki so napisali zakone za sebi enake. Ob tem je seveda za dodati, da ljudje, ki so bili ogoljufani, najbrž niso prišli na svoje, medtem ko si je dotična oseba spočila in si v bistvu napolnila baterije

za uživaško upokojitev. Zakaj se ne piše o oškodovancih? Bodo dobili povrnjeno, kar jim je bilo pokradeno? Mislim, da nikoli, ker živimo v državi, ki je na zunaj lepa, rdeča kot jabolko, a od znotraj gnila, polna parazitov, ki delajo škodo, brez da bi odgovarjali za svoje posledice.

In v tej gnili državi živim tudi jaz. Nihče nas ne vpraša: »Čuj, kaj si pa vi želite?« Ne, tega žal ni in dokler bo tako, nikoli ne moremo upati na boljše ... Nikoli, lahko se le slepimo.

Jenko

PSIHIATRIJA

OD MENE NE BOSTE NAREDILI NE ROBOTA, NE ZOMBIJA, NE RASTLINE.

MIHA ROGELJ - ČUČI

RAZVEDRILO

UROŠEVA KRALJEVSKA ŠAHOVSKA UGANKA Iz igre Rafael Vaganian – Albin Planinc (1975)

Igro začne črni in zmaga v dveh potezah.

Standardni algebrski šahovski zapis: pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

Pripravil: JN

Vektorska rešila: JN

REŠITVI STA OBJAVLJENI NA STRANI 30.

026
KRALJI
ULICE

	A	B	C	Č	D	E	F	G
1	X	X	X					X
2	X	X				X	X	X
3	X	X	X					X
4	X	X	X					
5						X	X	X
6	X	X						X

Sestavil: Robert Žerjav, Hrastovec

UGANKA: Poiščite žargonsko besedo, ki se skriva v stolpcu Č.

1. Palica
2. Največji sesalec
3. Tepec
4. Rezultat zdravniških preiskav
5. Pogosto žensko ime
6. Predmet za nošenje živil

SMS KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128. VABLJENI K SODELOVANJU!

25. 9.>> Danes sem kupila časopis Kralji ulice od zelo prijazne prodajalke pred Mestno knjižnico Ljubljana, njena številka je 587 (Irma P., op. ured.). Še mandale mi je dala za barvati. Lepo. :) :) Pozdrav Njusi

3. 10.>> Prodajalec #466 mi z iskrenim nasmehom vedno polepša dan. Baje, da je Sony in avtor pesmi Izmuzljiva stvar. Bravo, še piši! Se že veselim branja še katere tvoje pesmi. LP Maja.

8. 10.>> Najboljša revija v Sloveniji zadnjih nekaj let, čestitam. Nataša Obleščak

18. 10.>> Gospod prodajalec s številko 556, me je prejšnji dan pred trgovino v Polju, kupil s svojim nasmehom in pristrčnim pozdravom. Tisti dan ste mi s to malo gesto tako polepšali, da sem vam iz srca hvaležna.

SLOVENIJA JE ZARES SOCIALNA DRŽAVA, SAJ JIH JE KAR NEKAJ NA SOCIALNI POMOČI.

GREGOR B. HANN

GIACOMOV FOTO KOTIČEK, PSIHIATRIČNA USTANOVA ROVIGO

<http://www.giacomodoni.com/persistenze/manicomio-di-rovigo/>

Sivi paviljon

Foto: Giacomo Doni

Paviljoni se raztezajo po zelenih površinah. Tako je videti psihiatrična ustanova v Rovigo. Sive in hladne stene nosijo vonj po samoti.

Vsak paviljon je ločen od drugih, zdi se, da ima vsak svojo osebno zgodovino. Barvita notranjost z dolgotrajno barvo je v kontrastu z zunanjo sivino.

Človeške sledi. Radiografije. Postelje. Uničene šolske table. Vse je obkroženo s praznino. Hodim v temi azila, nenadoma vidim stopnice, ki vodijo ven. Iz teme vodi svetloba na vrhu stopnic.

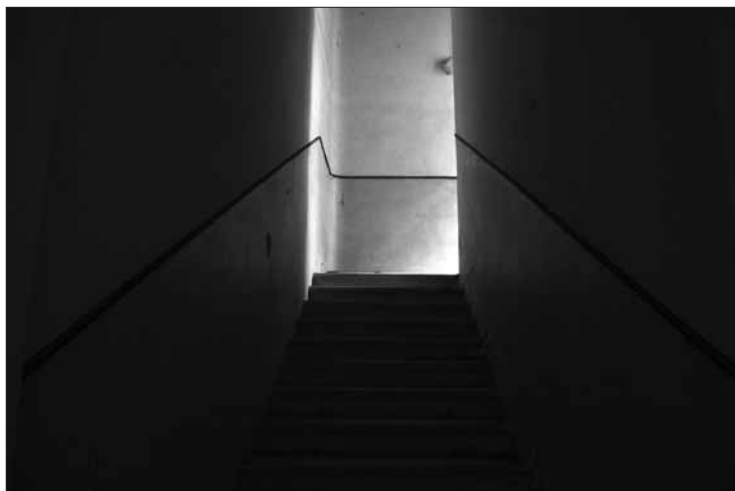
Jasno in glasno sporočilo: iz teme strahu in izključenosti lahko najdemo izhod. Zagotovo se lahko izvlečemo.

Giacomo Doni

Radiograf

Foto: Giacomo Doni

Luč na vrhu stopnic

Foto: Giacomo Doni

Modra soba

Foto: Giacomo Doni

BREZPLAČNE PRIREDITVE

KAJ: Bogdan Borčić: Od školjke do pike
KJE: Bežigradska galerija 2, Vodovodna 3, Ljubljana
KDAJ: Do 21. 11., torek–petek: 10.00–18.00,
sobota: 10.00–14.00

KAJ: Ivan Cankar: podobe iz življenja – dr. Blaž Vurnik in
Zoran Smiljanič
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška cesta 47a, Ljubljana
KDAJ: 6. 11. do 4. 12.

KAJ: Fokus grupa
KJE: KC Tobačna 001, Tobačna ulica 1, Ljubljana
KDAJ: 7. 11. 2018–7. 12. 2018, torek–petek: 11.00–17.00

KAJ: Vse blagoslove tebi, Ljubljana!: literarni voden ogled
Ljubljane po poteh Ivana Cankarja – TIC Ljubljana in Mestna
knjižnica Ljubljana
KDAJ: 7. 11. ob 16.00 izpred Cukrarne
KDAJ: 16. 11. ob 11.00 izpred Cukrarne

KAJ: Drago Tršar, retrospektivna razstava
KJE: Mestna galerija Ljubljana, Mestni trg 5, Ljubljana
KDAJ: 22. 11. 2018–15. 1. 2019, torek–nedelja: 11.00–19.00,
četrtek: 11.00–21.00

KAJ: Sejem gramofonskih plošč
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva ulica 1, preddverje,
Ljubljana
KDAJ: 23. 11. od 10.00 do 19.30 in 24. 11. od 8.00 do 13.00

KAJ: Glasbeni spomin iz časov gramofonskih plošč – Etbin
Štefančič
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva ulica 1, preddverje,
Ljubljana
KDAJ: 23. 11. ob 19.30

KAJ: Literarni večer – Boris A. Novak
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova ulica 2, 3.
nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 26. 11. ob 18.00

KAJ: Samomorilno vedenje: preučevanje ozadja – društvo
Sinapsa
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova ulica 2, 3.
nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 28. 11. ob 18.00

KAJ: Od popularnega do populističnega: o glasbi na različne
načine – dr. Mitja Reichenberg
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova ulica 2, 3.
nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 29. 11. ob 17.00

**Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih
brezplačnih prireditev! Pišite nam na e-naslov:
urednistvo@kraljiulice.org.**

028
KRALJI
ULICE

NUDIMO:

**POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV,
STARA ROBA – NOVA RABA, POLJANSKA C. 14, LJUBLJANA.**

- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOŠOVNI ODVOZ, PRAZNIJENJE
STANOVANJ, DEMONTAŽA IN MONTAŽA POHIŠTVA, BELJENJE ...
- ČIŠČENJE STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, PO DOGOVORU.

PRESELI MO VAS

STARA NOVA
ROBA
A

POKLIČITE 030323128 (DELAVNIKI 08.00–16.00) WWW.ROBARABA.SI

OGLASNA DESKA

Narava se prebuja, prebudite se tudi vi. Škočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam našli boste lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Poglejte pa si tudi našo ponudbo storitev čiščenja, selitev, likanja, vrtnarjenja itd. Več na www.robaraba.si.

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihiatričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Društva Kralji ulice se za donacije zahvaljuje:

- pekarni OSEM,
 - slaščičarni ZVEZDA,
 - trgovini SPAR,
 - B.I.C. Ljubljana, oddelek SUAŠ (kuhinja) za pekovske izdelke,
 - Nogmetni zvezi Slovenije za vstopnice,
 - zavodu PIT za donacijo pasje hrane,
 - društvu LAJKA za donacijo hrane za pse in mačke in
 - vsem dobrim ljudem za donacije oblačil, obutve in hrane.
- Se priporočamo za naprej.

Nudim instrukcije kitare, angleščine in nizozemščine (native speaker). Piet: 069 637 533.

Podari knjigo in jo prinesi na Kralje. Tel.: 059 022 503.

Urejam_o grobove v Ljubljani. Tel.: 051 846 810. †

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

KLONIRAN

STOJIM V VRSTI ZA ZDRAVNIKA IN V ŠE DALJŠI VRSTI ZA SODNIKA.

JURIJ KUNAVER

ZAHTEVA

za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

					IME PESNIKA VRAZA	VOZNIK VELIKEGA CESTNEGA VOZILA	ORIGINALNO GESLO FRANC. REVOLUCIJE, ENAKOST	DOMAČA VPREŽNA ŽIVAL	MANJŠE KOPNO SREDI VODE	SESTAVIL JOŽE PETELIN	
					IME IGRALCA ŽIGONA; OBLIKA IMENA STEVAN					FRANCOSKI PISATELJ GIDE	
					VISOKA STOPNJA JEZE						
					NEKDANJI AMERIŠKI POP ZVEZDNIK (FRANKIE)						
					NEKDANJI KAMBOŠKI POLITIK (LON)			A B C ? ? E F NAŠA ASTROLOGINJA (META)			
					PLIŠASTA TKANINA, IMENOVANA PO POLO-TOKU KRIM						
					UGASLI JAPONSKI OGNJENIK, SVETA GORA						
VISOKA GORA V KAMNISKIH PLANINAH	GORIVO ZA STARE SVETILKE	1/3	RIBJE JAJČECE	SOPROG	DRUGO NAJVEČJE FINSKO JEZERO	KOLEGA V ZAPORU	OKRAJŠAVA ZA TELEVIZIJO	JELKA (LJUDSKO) RT NA SKRAJNEM J. ISTRE		NELOŠČENA, TRDO ŽGANA GLINA	NEPRIJETNA ZADEVA
NASPROTJE PESI-MISTKE									PASJA KOČA		
NAS KITARIST IN SKLADATELJ (IME IN PRIIMEK)									SKRIVNI BANČNI PREDAL		
NAŠ PRED LETI ODLIČEN KEGLJAČ (MIRO)							PRIMORSKI VZKLIK IME IGRALCA STOPPE		SKUPINA ENAKIH CELIC	DO-?-MI-FA-SO-LA--MLADIČ PTICE UJEDE	
VINO-RODNA RASTLINA				GLEDALSKI PROGRAM MERSKA ENOTA V GLASBI							
SKUPINA ČEBEL			TRDA KOVINA (TI) DRUGO IME ZA KOSITER					NAJVEČJA DOLENJSKA REKA			
GLAVNA ZAGREBSKA ULICA					VELIK AFRIŠKI PTIČ			GLINA, ILOVICA			ATLETSKI KLUB
SPISEK CEN					JEZIK BANTU ČRNCI (IZ ČRK LAI)			IME PEVKE MAVRIČ			
GR. JUNAK PRED TROJO (TUDI AJAS)					BAKTERIJA V OBLIKI KROGLICE			STAR ČASTITLJIV Mož			

Sestavil: Jože Petelin

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Rešitev šahovske uganke:

1: Dc7+, Dxc7; 2: Sb3++ (1. poteza bi bila lahko tudi Dc6+).

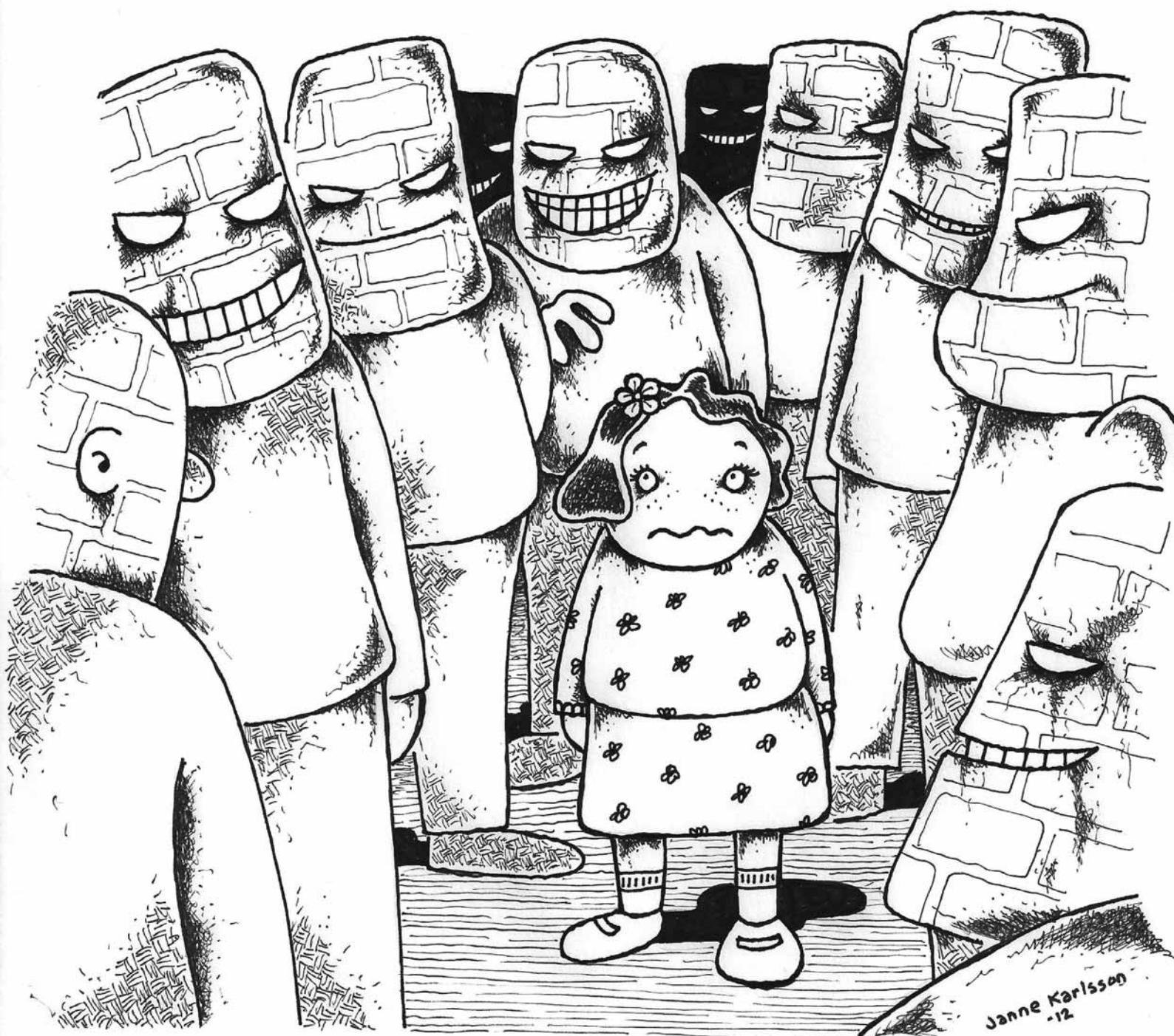
Uganke:

Šibice.

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, knjigo Novi svet – zbirka poezije in proze, DVD-trojček ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Nastija Jurjavčič iz Idrije, Ervin Virant iz Velikih Lašč, Rajko Milinkovič iz Škofljice ter Simon Sušina in Boris Honzak iz Ljubljane.

Št. 150

**OKTOBER
2018**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI TULICE

REVŠČINA NI ZLOČIN